Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 199 (1449) ♦ Вівторок, 22 жовтня 1996 року ♦ Ціна договірна

ФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ ЗАВЕРШИЛОСЯ

У суспільно-політичному житті нашої держави відбулася надзвичайно важлива подія —завершилося формування судової влади, її найважливішого елементу — Конституційного Суду України. Віднині він один має право тлумачити Конституцію і визначати відповідність нормативних актів і дій суб'єктів влади змісту Конституції. Це підкреслив Голова Верховної Ради Олександр Мороз, коментуючи журналістам приведення до присяги суддів Конституційного Суду України, повідомляє Укрінформ. Предметом розгляду Конституційного Суду будуть усі подання та звернення, що вноситимуться до нього відповідно до Закону, зазначив глава парламенту. Це можуть бути відповідні нормативні акти, розроблені парламентом, закони, рішення, постанови, укази Президента чи постанови Кабінету Міністрів, якщо у цьому виникатиме потреба.

У перехідних положеннях Закону «Про Конституційний Суд» визначено, що КС може брати до розгляду закони і нормативні акти, прийняті законодавчим органом чи його структурами, Президентом, до прийняття Конституції, підкреслив Олександр Мороз, відповідаючи на запитання журналістів. Це стосується, зокрема, і рішення Президії Верховної Ради про заборону діяльності Компартії України. Глава парламенту вважає «нормальним, коли КС дасть свою оцінку цьому, аби це питання не було предметом політичних дискусій у Верховній Раді».

У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ МОЖЛИВА КОРЕКЦІЯ В БІК ЗБІЛЬШЕННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

Зниження рівня відрахувань у позабюджетні фонди, а також інших податків, буде обов`язково супроводжуватись корекцією витратної частини державного бюджету.

Про це повідомив віце-прем`єр України з питань економіки Віктор Пинзеник, коментуючи журналістам результати наради у Президента України Леоніда Кучми в суботу, присвяченої податковій політиці.

Зокрема, за словами В. Пинзеника, мова іде про «значне» скорочення нарахувань на заробітну плату, до пенсійного, Чорнобильського і низки інших фондів.

При цьому, зазначив віце-прем`єр, «неминучий перехід у 1997 році на персоніфіковані пенсійні рахунки».

За його словами, також уряд готує рішення про скасування низки норм, «що заважають роботі підприємств», покликані «спростити порядок реєстрації, дати можливість підприємству мати більше одного розрахункового рахунку з одночасним створенням бази платників податків, спрощенням митного та візового режимів».

(Закінчення на 2-й стор.).

Вік його обличчю не завада

Полонне — древнє і вічно молоде місто на Хмельниччині — святкує 1000-ліття. Минулих вихідних громадськість міста спільно з численними гостями, представниками Верховної Ради та уряду України урочисто відзначили цей ювілей. Полончан привітав Президент України Леонід Кучма. Його теплі слова зачитав на урочистих зборах голова обласної держадміністрації Євген Гусельников. На якій ноті вступило місто в нове тисячоліття? Читайте в наступних номерах газети.

Складний екзамен на «п'ятірку»

Усупереч труднощам Чернігівщина виконала державне замовлення продажу хліба державі. На хлібоприймальні пункти надійшло 150,6 тисячі тонн зерна. Найкраще впоралися з цим відповідальним завданням хлібороби Чернігівського, Коропського, Козелецького та Носівського районів.

Свіжість новини залежить від ПОТЯГУ?

Серед факторів, що впливають на авторитет того чи іншого видання, одним з найважливіших був і лишається строк доставляння газет та журналів до читача. Власні кореспонденти «Голосу України» досліджують цю проблему і передають з регіонів.

(Закінчення на 13-й стор.).

ІНОЗЕМНОМУ ІНВЕСТОРУ — 15% АКЦІЙ КОМБІНАТУ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ»

Україна має намір продати іноземному інвестору на некомерційному конкурсі під інвестиційні зобов'язання 15% акцій Запорізького металургійного комбінату «Запоріжсталь».

Як повідомили агентство «Інтерфакс-Україна» у прес-службі Фонду держмайна України (ФДМ), продаж пакету передбачений планом розміщення акцій, ухваленим головою ФДМ Юрієм Єхануровим в середині жовтня.

Крім того, 38% статутного капіталу заводу (пакетами обсягом по 8—15%) ФДМ планує виставити на некомерційному конкурсі під інвестиційні зобов'язання за приватизаційні майнові сертифікати.

11,9% акцій планується розмістити серед робітників підприємства, 10% — продати за приватизаційні сертифікати на сертифікатних аукціонах.

Статутний фонд АТ, що створюється, становитиме 281 227 260 грн. і буде розподілений на 1,125 млн. акцій.

ЗАЯВА

Верховної Ради України щодо прийняття Державною Думою Федеральних Зборів Російської Федерації в першому читанні проекту Закону Російської Федерації «Про припинення розподілу Чорноморського флоту»

16 жовтня 1996 року Державна Дума Федеральних Зборів Російської Федерації прийняла в першому читанні проект Закону Російської Федерації «Про припинення розподілу Чорноморського флоту». Таким чином робиться спроба поширити юрисдикцію Російської Федерації на місто Севастополь.

Обговорення цього законопроекту було відвертою антиукраїнською акцією. Верховна Рада України розцінює ці дії як грубе порушення основоположних норм міжнародного права, посягання на суверенітет України, як чергове висунення територіальних претензій до України з боку нижньої палати законодавчого органу Російської Федерації. Така акція ставить під загрозу як життєво важливі національні інтереси України, так і переговорний процес щодо розподілу Чорноморського флоту, перспективи укладення широкомасштабного договору про дружбу і співробітництво між Україною та Російською Федерацією.

Верховна Рада України звертає увагу світового співтовариства, держав, які надали Україні гарантії безпеки, на те, що Державна Дума Російської Федерації не вперше відіграє дестабілізуючу роль у регіоні, порушує стабільність і безпеку, створює своїми рішеннями конфліктну ситуацію, яка може призвести до непердбачуваних наслідків.

Верховна Рада України застерігає, що в разі остаточного ухвалення і підписання згаданого законопроекту вона змушена буде, відповідно до Конституції України, наполягати на негайному виведенні Російського флоту з території України.

Разом з тим Верховна Рада України сподівається, що законодавці Російської Федерації виявлять почуття реальності та зваженості, не допустять погіршення стосунків між нашими державами і народами.

м. Київ, 18 жовтня 1996 року.

Все про ефір

21 жовтня перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко зустрівся з членами Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, відбулася принципова, взаємозацікавлена розмова щодо проблем, які існують в телерадіопросторі України, шляхів їх розв'язання, місця і ролі в цьому процесі Національної ради.

Рішення треба приймати виважено

Голова Соціалістичної фракції Верховної Ради України Іван Чиж у телефонній розмові з лідером фракції комуністів Державної Думи Росії Геннадієм Зюгановим назвав вкрай невиваженим і небезпечним рішення нижньої палати парламенту Росії щодо Чорноморського флоту.

Обмінявшись думками з приводу ситуації, що складається, Іван Чиж та Геннадій Зюганов погодилися, що рішення, які зачіпають інтереси суверенних держав, треба приймати виважено, після грунтовних і серйозних консультацій. На жаль, контакти між фракціями, комітетами й комісіями парламентів України та Росії дуже слабкі й несистемні.

Оскільки проблема Чорноморського флоту тривалий час лишається складною, лідери парламентських фракцій висловилися за активний парламентський пошук можливого її розв'язання. Флот потрібно не лише ділити, а й рятувати.

У розмові Івана Чижа та Геннадія Зюганова йшлося також про ряд важливих питань, пов'язаних із соціально-економічною ситуацією в Україні і Росії. Вона багато в чому схожа, характеризується посиленням кризи, гострими проблемами регіонів напередодні зими. Тому, як висловилися парламентарії, потрібно вести спільний пошук механізмів взаємної підтримки і приборкання кризових явищ в обох державах.

Прес-служба Верховної Ради України.

У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ МОЖЛИВА КОРЕКЦІЯ В БІК ЗБІЛЬШЕННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

(Початок на 1-й стор.).

При цьому В. Пинзеник заявив, що уряд обговорює питання про корекцію дефіциту бюджету в бік його збільшення.

«Це може бути тимчасовим явищем, яке дасть можливість відродити економіку», — сказав він.

В. Пинзеник підкреслив, що мова іде про можливе зростання дефіциту бюджету, але не про збільшення темпів інфляції, запланованих на 1997 рік у розмірі 25%.

Уряд, сказав він, сподівається на погашення дефіциту бюджету за рахунок зростання прибутків від приватизації, зовнішніх кредитів (близько $900 млн. від Світового банку, а також $1 млрд. інших кредитів), а також за рахунок виходу на ринок єврооблігацій.

В. Пинзеник повідомив, що нині Україна погоджує позиції за основними макроекономічними показниками на 1997 рік з Міжнародним валютним фондом.

В ході наради прем'єр-міністр України Павло Лазаренко підкреслив, що уряд «введе управління бюджетними коштами», що означає, як пояснив В. Пинзеник: «Буде затверджуватись кожна копійка у кожній бюджетній установі».

В ході наради також висловлювалось занепокоєння, що запропоновані зміни у податковій політиці викликають сильний тиск з боку певних сил, пов'язаних з використанням коштів позабюджетних фондів.

Вирішено провести наступну нараду через десять днів.

Парламентська хроніка

Оплески скінчилися. Почалася робота

Безперечно, цей день стане ще однією важливою сторінкою в історії державотворення України. На пленарному засіданні Верховної Ради України, в якому брали участь Президент України Леонід Кучма, голова Верховного суду України Віталій Бойко, перший віце-прем'єр-міністр України Василь Дурдинець, в урочистій обстановці були приведені до присяги члени Конституційного Суду України.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз у своєму виступі акцентував увагу на важливості цього моменту і запросив членів Конституційного Суду України до складання присяги. Присяга кожного судді супроводжувалася оплесками, а Михайло Костицький удостоївся їх двічі. Передусім завдяки тому, що, подякувавши колегам-депутатам за спільну роботу в парламенті, він склав з себе повноваження народного депутата України.

Денне засідання 18 жовтня

Членів Конституційного Суду України привітав також Президент України Леонід Кучма. І на цьому, так би мовити, оплески скінчилися. Почалася буденна робота над законопроектами.

Верховна Рада України прийняла Заяву з приводу ухвалення в першому читанні Державною Думою Російської Федерації проекту закону «Про припинення розподілу Чорноморського флоту». В ній, зокрема, йдеться, що Держдума робить спробу поширити юрисдикцію Російської Федерації на Севастополь. Обговорення цього законопроекту, підкреслюється у заяві українських парламентаріїв, було відвертою антиукраїнською акцією, яку Верховна Рада оцінює як грубе порушення основоположних норм міжнародного права, посягання на суверенітет України, як чергове висування територіальних претензій до України з боку нижньої палати законодавчого органу Російської Федерації.

Текст заяви публікується в «Голосі України».

Заяву буде покладено в основу майбутньої постанови Верховної Ради з цього приводу.

Прийнято також у першому читанні проект закону «Про акцизний збір».

Щодо проекту закону «Про ратифікацію угоди між Україною та Міжнародним агентством з атомної енергетики «Про застосування гарантій про нерозповсюдження ядерної зброї», то через полярні позиції народних депутатів його розгляд вирішено перенести на наступні пленарні засідання.

Василь ТУГЛУК.

ЗАСІДАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

18 ЖОВТНЯ відбулося спеціальне пленарне засідання Конституційного Суду України, на якому обраний голова Конституційного Суду України.

Таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів головою Конституційного Суду України обрано Тимченка Івана Артемовича.

Голова Конституційного Суду України ТИМЧЕНКО Іван Артемович

Іван Артемович Тимченко народився 3 березня 1939 року в Покровському районі Дніпропетровської області в сім'ї колгоспника.

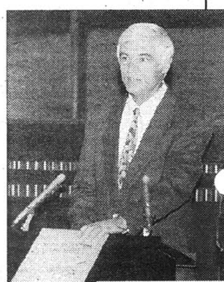
Закінчив училище механізації сільського господарства, сільськогосподарський технікум. Працював трактористом, механіком колгоспу.

У 1967 році закінчив юридичний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка, у 1974 році — аспірантуру Інституту держави і права Академії наук України.

Працював старшим редактором редакції журналу «Радянське право», науковим співробітником, вченим секретарем Інституту держави і права АН України, помічником Голови Верховної Ради України. З грудня 1991 року до обрання Головою Конституційного Суду очолював юридичну службу (управління) адміністрації Президента України.

Кандидат юридичних наук. Дійсний член Академії правових наук України. Заслужений юрист України.

Одружений. Має двох синів.

Тимченко І.А.

18 жовтня відбулося перше пленарне засідання Конституційного Суду України, на якому заступниками голови Конституційного Суду України таємним голосуванням обрані Німченко Василь Іванович та Розенко Віталій Іванович.

Прес-служба Верховної Ради України.

Павло ЛАЗАРЕНКО:

Осмислити пройдений шлях

Наприкінці минулого тижня у Москві відбулося засідання Ради глав урядів СНД. Українську делегацію очолював Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко. До складу делегації також входили: міністр закордонних справ Геннадій Удовенко, міністр зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі Сергій Осика, міністр у справах науки і технологій Володимир Семиноженко й відповідальні працівники багатьох міністерств та відомств.

Зібрання проходило напередодні п'ятиріччя Співдружності. Ця дата спонукала учасників до роздумів. Лише тринадцять держав виявили інтерес до інтеграційних процесів у межах СНД. Решта колишніх радянських республік не поспішають реагувати на об'єднавчі ідеї СНД. Тому, вочевидь, поспішним було твердження Віктора Черномирдіна, буцімто «модель пострадянської або, краще сказати, євразійської інтеграції існує в сучасному світі — це завершений факт».

Згідно з планом на засіданні розглядали 27 проектів документів та угод. Українська сторона підписала 11. Два з них — із застереженнями щодо двох статей, які не відповідають законодавству нашої держави. Оскільки Україна не входить до військового союзу держав —членів СНД, то наша делегація не брала участі в обговоренні військово-політичних та, власне, військових питань. Для нашої делегації під час підписання міждержавних документів було головне, щоб вони не суперечили українському чинному законодавству. Наша сторона, зокрема, підписала в новій редакції пункт 9 Правил визначення країни походження товарів, а також Концепцію встановлення узгодженої тарифної політики на залізничному транспорті, угоду про кошторис витрат на утримання робочих органів СНД, ряд інших документів.

Міжнародні експерти відзначали конструктивну позицію українського прем'єра під час обговорення проектів документів. Виступаючи на засіданні Ради глав урядів СНД, Павло Лазаренко наголосив на перспективах співробітництва країн СНД.

«За п'ять років країни Співдружності здійснили велику організаційну роботу, створили структуру і робочі органи СНД, підписали важливі документи і угоди. А нині головне — стратегія на майбутнє. Добре, що створено 80 робочих органів. Добре, що підписано сотні багатосторонніх угод. Але як ефективно працювали ці документи? Адже ми іноді навіть не знаємо їхньої кількості. Називають цифри — від 660 до 1000, навіть 1300! Та питання не в цьому. Головне —наскільки вони здатні позитивно вплинути на економічний розвиток наших країн і реальне поглиблення співробітництва», — сказав Прем'єр-міністр.

Павло Лазаренко запропонував також доручити МЕК та Виконавчому секретареві СНД «зробити грунтовний аналіз ефективності діяльності органів Співдружності, підписаних угод і прийнятих рішень».

Український прем'єр-міністр нагадав у своєму виступі, що деякі труднощі пов'язані з тим, «що практично заморожені залишаються Ашгабадські угоди про виробничу кооперацію, про сприяння створенню транснаціональних виробничих та інших структур».

Конкретні були пропозиції Павла Лазаренка щодо змін у структурі управління СНД. Він бачить її більш гнучкою, такою, що відповідала б сучасним вимогам. Зокрема, не завжди доцільна діяльність координаційних рад, бо іноді значно ефективніша є співпраця на двосторонній основі.

Прем'єр-міністр запропонував також «організувати діяльність постійних представників при координаційних органах СНД, які насамперед розглядали б проекти рішень, сприяли підвищенню ефективності уже створених органів».

Закінчуючи свій виступ, український прем'єр-міністр відзначив, що наша держава прагне інтенсифікувати спільні зусилля «для розробки прогресивних механізмів врегулювання економічних відносин, які давали б змогу гнучко поєднувати інтереси всіх держав, національного виробництва і населення без ущемлення і обмеження суверенітету учасників».

Наступне засідання Ради глав урядів СНД відбудеться у грудні. Для розгляду та обговорення вже підготовлено 18 питань. За висловом нашого прем'єр-міністра, «крім загального свята, це будуть і добрі робочі будні».

Ганна ЛІСНА.

Транспорт

За кримський тролейбус замовили слово...

Уряд Автономної Республіки Крим виділив 900 тис. грн. для реалізації заходів з безпечної експлуатації рухомого складу держпідприємства «Кримтролейбус» в осінньо-зимовий період.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», таке рішення прийняв на недавньому засіданні уряд автономії у зв'язку з критичним станом пасажирського електротранспорту.

Уряд Криму звернувся до Верховної Ради автономії з проханням звільнити підприємства пасажирського електротранспорту від сплати податку на землю.

Уряд Криму також має намір звернутись до Кабінету міністрів України з проханням скоротити перелік пільг окремим категоріям громадян, а також визначити механізм покриття транспортним підприємствам витрат, пов'язаних з обслуговуванням таких пасажирів.

Сьогодні на балансі підприємства «Кримтролейбус» —428 пасажирських тролейбусів, з яких більш як 77 % відслужили нормативний термін експлуатації.

Ця обставина, наголошувалось на засіданні, не виключає можливості повторення аварій, які трапилися в Луганську, Харкові та Дніпродзержинську.

Доброчинець із Сієтла

Майже місяць у штаті Чернівецької обласної клінічної лікарні працював хірург зі США, українець за походженням Іван Збаращук. Він навчав місцевих урологів виконувати складні хірургічні операції із застосуванням новітнього медичного обладнання. «Добрий чоловік із Сієтла», як охрестили Івана Збаращука буковинські газетярі, привіз із собою всю необхідну для цього апаратуру, що вартує понад 50 тисяч американських доларів. Цю чималу суму благодійник зібрав серед представників української діаспори в США. Згодом медична апаратура була безоплатно передана в розпорядження обласної клінічної лікарні.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Перспективи

Читанка – за гривеньку

***С**ХОЖЕ, проблема забезпечення шкіл підручниками ще довго залишатиметься актуальною. Як повідомили в Методично-видавничому центрі Інституту змісту та методів навчання Міносвіти України, цього року із запланованих 316 назв підручників вдалося видати лише 116. У результаті, приміром в столичних школах, бракує хрестоматій зі світової літератури, посібників біологічного та географічного циклу. А підручника з інформатики немає навіть у рукописному варіанті.*

Причина досить банальна. За словами першого заступника директора інституту Олександра Ляшенка, із запланованих 79 млн гривень Методично-видавничий центр отримав з держбюджету тільки 25 млн. Торік, коли видавництво шкільної літератури патронував Президент України, фінансування було значно краще.

Скринька з проблемами відчинилася ще 1992 року, коли московське видавництво «Просвещение» через величезну заборгованість українського споживача відмовилося забезпечувати Київ власними підручниками. Як стверджує Олександр Ляшенко, цього року Міносвіти України планує «перекрити» 95 відсотків предметів підручниками національними, тобто створеними українською автурою.

Їхня якість — тема окремої розмови, скажу лише, що кожен підручник має відповідати ще й певним санітарно-гігієнічним вимогам. Тільки самий Буквар друкується кількома шрифтами — від великого до дрібнішого, а звичайний «дорослий» шрифт починається лише у посібниках для 8-класників.

Сьогодні в Україні на виданні шкільної літератури спеціалізується близько 20 видавництв, половина з яких — приватні. 90 відсотків усіх підручників, як і раніше, видає «Освіта». Проте нерідко саме приватники друкують книжки багато кращі за поліграфією та оформленням.

Та чи вигідний це бізнес? Видавництво підручників завжди було збиткове, без державної підтримки воно не виживе і нині. Мій співрозмовник — директор приватного видавництва «Перун» В'ячеслав Бусел — щиро шкодує, що у держави не вистачило здорового глузду, аби звільнити видання такої літератури хоча б від ПДВ.

— Коли на друкарській продукції написано «Підручник» або «Зошит», ПДВ не стягується. А вже коли «Посібник» чи «Словник» — діставайте, дядьку, гроші. Дарма, що самі в боргах, мов у шовках...

Саме тому на відміну від усього цивілізованого світу Україна не видає шкільну літературу комплексно: підручник, зошит, довідковий, дидактичний та методичний матеріал для педагога. Сьогодні економимо на сіячах «розумного, доброго, вічного», а що пожнемо завтра?

До речі, 1998 року Міносвіти планує перейти на вільний продаж підручників, а тому знову

зіткнеться з проблемою доставлення підручника до споживача.

Раніше до баз облоно читанки та арифметики доставляли об'єднання «Укркнига» з «Укоопспілкою». За послуги вони «здирали» з Міносвіти 50 відсотків вартості підручника. Сьогодні приватні видавництва готові брати набагато менше — 15 процентів за розвезення та 3 за зберігання — і доставляти книжки всього лише за 2 тижні (а не за 2 місяці, як це робила «Укркнига»).

Чи скористається держава з їхніх послуг — невідомо, але що гроші доведеться рахувати, то — напевно. Навчатимуться заощадливості й наші дітлахи — згідно з постановою Кабміну найближчим часом з їхніх батьків почнуть стягувати 20 відсотків вартості річного комплекту підручників.

Ганна РОМАНЦОВА.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Як ся маємо!

Осінь. «Бомжі» потяглися на південь

***У**РАНЦІ на центральному ринку спостерігав колоритну картину. Кілька «бомжів» (землистого кольору обличчя, скуйовджене волосся, подертий одяг, брудні торби) за склянкою пива щось жваво обговорювали. Як з'ясувалося, це була своєрідна нарада. На порядку денному — програма дій на найближчі 24 години. Після короткого знайомства найбалакучіший з них, Григорій Кирюшин, розповів.*

— Мені 48 років, навіть трохи соромно, що вже схожий на діда. Колись працював на заводі, нормально жив. А відколи скоротили за штатом (два роки тому), сам собі здобуваю хліб. Ви саме потрапили на веселу годину — вчора заробив аж 9 гривень!

Бізнес у «діда» простий — збирає і здає порожні пляшки. Днями простоює біля кіоска, люди не шкодують підкинути копійку-другу, але пляшки —основне джерело доходу.

Петро Волошинов, залітний «бомж» із Удмуртії, з настанням холодів рушив на південь. У Херсон його привели чутки про те, що в цьому місті можна влаштуватись на роботу в бригади корейців. Справді, вдалося знайти господаря у приміському радгоспі. Пощастило заробити на збиранні цибулі. Та й годував кореєць порівняно непогано. Одне непокоїть: незабаром зима, настане негода, а їхати з Херсона не хочеться. То що ж робитимуть ці люди взимку?

— Те, що й завжди, — сказав Григорій Кирюшин,—перезимуємо у підвалах, біля теплотрас.

Бродяжництво — не злочин, відповідну статтю кримінального кодексу скасовано. Тих, хто не має документів, відправляють до приймачів-розподільників, хоча годі й сподіватися, що там їм допоможуть матеріально чи ще якось. «Своїх», місцевих, «бомжів», серед яких чимало пенсіонерів, не чіпають. От і потяглися звідусіль на південь люди без певних занять і без постійного помешкання, сподіваючись пережити зиму.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

На знімку: моя адреса — Хрещатик, «Труба», до запитання.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Під очеретяним дахом

***У**СІ ТРИ приміщення Боратинської загальноосвітньої школи першого і другого ступенів, що в Луцькому районі, вже шостий рік — в аварійному стані. Третє (і найкраще) приміщення школи збудовано майже п'ятдесят років тому. Двері й вікна в цих будинках давно вже не зачиняються, а стіни зіпсовані грибком. І в таких жахливих умовах навчаються 217 дітей.*

—Один будиночок, стелю якого зроблено з очерету, ми цього року закрили, — розповідає директор школи Олександр Ведринський. — Він може розвалитися будь-якої миті. П'ять початкових класів довелося тимчасово переселити в дитсадок.

Тутешні вчителі та учні ось уже кілька зим поспіль під час навчання сидять у верхньому одязі. До речі, парти, за якими пишуть школярі, от-от розваляться від старості.

Боратинська школа— лише за... п'ять кілометрів від обласного центру. Тому місцеві керівники вважають за краще возити своїх дітей до школи в Луцьк.

—Але ж я не можу всіх 217 учнів возити щодень до Луцька, як мені жартома чи серйозно пропонують деякі керівники нашого району, — продовжував директор школи. — Яка школа в Луцьку прийме таку кількість учнів? Де взяти стільки автобусів для перевезення? Хто за них платитиме? Єдиний вихід з цієї ситуації — ввести в дію хоч частину приміщень нової школи, яку ось уже вісім років будують у нашому селі.

Строки здачі переносять щороку. Влітку цього року було сказано: здамо до 15 жовтня, потім строк здачі перенесли до 15 листопада, але і його навряд чи виконають. Як ми перезимуємо, не знаю. Хоч паливом на місяців зо три запаслися. Але тепло в класах не тримається — стеля і стіни, мов те решето...

Генеральний підрядник будівництва нової школи в Боратині — Луцька пересувна механізована колона № 20 тресту «Волиньсільбуд». На будівельному майданчику я зустрівся з виконробом Михайлом Ковбасою. З його слів стало відомо, що у «штурмі» одного крила школи беруть участь майже 100 будівельників. Вони прийшли сюди місяць тому. А до цього будівельні роботи не велися три роки.

—Навіть якщо матимемо всі потрібні матеріали, то до 15 листопада школи не здамо, — щиро зізнався Михайло Васильович. — Ми ще не маємо документації на проведення водопровідних та каналізаційних мереж. Немає труб для теплотраси. Взагалі з будівельними матеріалами — проблема. Треба подивитися правді в очі: мусимо готувати до зими приміщення старої школи.

І вчителі це добре розуміють. А тому самотужки ремонтують двері, підлогу, утеплюють вікна, забивають їх поліетиленовою плівкою, готуються возити для дітей чай у термосах... За свої гроші вони купують дітям ще й ручки та зошити. І це тоді, коли востаннє вони одержали належну зарплату в травні цього року.

Неймовірно, але учні цієї школи беруть участь у районних олімпіадах, посідають призові місця в обласних конкурсах.

—Розпорядженням головного державного санітарного лікаря Волинської області навчання в аварійних приміщеннях школи дозволено до 15 листопада, — сказав Олександр Ведринський. — Як будемо жити після п'ятнадцятого, не знаю.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Базарний день на 20.10.96	Ціни на основні продукти харчування на ринках України						
	Яловичина	Свинина	Яйця (десяток)	Сметана	Олія	Сало	Картопля
Луганськ	3.20—5.80	4—7	1.70	5	1.50—1.70	2.70—3.80	0.40—0.50
Кіровоград	3.50—4.00	3.50—4.50	1.70—2.40	3.60	1.70—1.90	2—3	0.45—0.50
Дніпропетровськ	4—6	5—8	1.50—1.80	—	1.50—1.80	3—4	0.30—0.60
Кривий Ріг	3—5	5—6	1.20—1.70	—	1.50—1.80	2.80—3.80	0.40—0.60
Нікополь	4—6	5—8	1.60—1.80	—	1.60—1.80	3—4	0.50

На початку тижня

Нанну з Лугаром буде цікаво

Сегодня до Києва приїздять американські сенатори Сем Нанн та Річард Лугар — ініціатори ухвалення американським конгресом програми «Нанна-Лугара», яка передбачає допомогу США Україні для ліквідації шахтно-пускових установок (ШПУ) стратегічних ракет. Що ж, кращий час для такого візиту дібрати було б важко: останні події доводять, що американцям буде надзвичайно цікаво.

І справа навіть не в екскурсії до Хмельницької області, де для гостей буде зруйновано чергову ШПУ, та ще й не просту, а з командним пунктом. Останнім часом в Україні знову заговорили про ядерну зброю: з різних приводів, але завжди гостро і... невдоволено. Спершу сенсаційну заяву зробив голова Комісії Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки Володимир Мухін: Україна, мовляв, вимагатиме повернення тактичної ядерної зброї в разі розміщення такої на території нових членів НАТО — Угорщини, Чехії та Польщі. Можна по-різному ставитися до реальності таких заяв, але ця прозвучала офіційно на зустрічі з міністром оборони Угорщини Дьордем Келеті. А минулої п'ятниці в українському парламенті було розповсюджено проект постанови про підготовку пакета документів, потрібних для відмови України від Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ), ініціаторами виступили шість фракцій та груп. Мотиви таких намірів пояснив Юрій Кармазін: у грудні 1994 року Росією, Великобританією та США підписано Меморандум "Про гарантії безпеки в зв'язку з приєднанням України до ДНЯЗ». Але останні кроки російської Держдуми та мовчанка західних партнерів духові того документа не відповідають.

Вочевидь, американським конгресменам буде корисно з'ясувати ситуацію на місці. Тим більше, що українська сторона не завжди, сказати б, задоволена ходом виконання програми «Нанна-Лугара». Так що і до гостей питань вистачатиме.

Анатолій **МАРЦИНОВСЬКИЙ.**

Дають гроші. А нам не треба?

Цього тижня в Україну з офіційним візитом приїздить міністр закордонних справ Канади Андре Уеллет. І ці відвідини істотно різнитимуться від попередніх.

З'ясувалося, що у пакеті підготовлених документів немає жодного базового. І причина криється не в тому, що Канада несподівано змінила своє добре ставлення до України. Просто всі ці угоди вже... підписано.

Для україно-канадських відносин п'ять років не змарновано. Налагоджуючи співробітництво з Канадою, наша країна вийшла з періоду церемоніального обміну люб'язностями та формування (з нуля) договірно-правової бази. Представники окремих міністерств, можливо, й закинуть: у нас досі тривають переговори з канадськими відомствами і ще багато всіляких угод попереду. Звичайно, на міжвідомчому рівні завжди буде предмет для розмов і дискусій, але на міждержавному — стосунки «з'ясовано» вже остаточно.

До речі, разом з міністром (а точніше, на кілька днів раніше) приїде велика група канадських бізнесменів. Наш ринок завжди виглядав, мов святковий пиріг, на якому нагорі багато крему, а внизу — міна. Необережно відріжеш шматочок — і всьому бізнесу «капут». Про свої побоювання канадська сторона неодноразово інформувала офіційний Київ: недостатнє знання українського ринку, бюрократизм, невпевненість у законодавстві й захисті інвестицій, хабарництво.

І, здається, звертання були почуті. Принаймні, щодо законодавства. Останнім часом Верховна Рада ухвалила кілька законів, які сприяють залученню іноземних інвестицій в українську економіку і гарантують їхній захист. Інша справа, чи спрацюють вони у нашому збюрократизованому суспільстві? Щоб перестрахуватися, офіційна Оттава, зі свого боку, в рамках програми «Відродження Східної Європи» погодилася виділити певні кошти. З них відшкодовуватимуть втрати канадським компаніям, які «постраждали від входження» до східноєвропейських, у тому числі й українських, ринків.

До слова, про нашу бюрократію за океаном, мабуть, складають вже анекдоти. Є в україно-канадських відносинах одна тема, про яку Київ воліє помовчувати, а Оттава стомилася нагадувати. Рівно два роки тому, під час поїздки Президента Л. Кучми до Канади Україні виділили кредит — 20 млн. канадських доларів. Щоб він почав діяти, необхідна державна гарантія з боку України.

За словами торговельного радника Канади в Україні Лері Дафілда, Корпорація експортного розвитку його держави з розумінням ставиться до української специфіки. Адже якщо по той бік океану кредитодавцем виступає тільки одна організація, то з цього боку гарантійні документи повинні затвердити близько десяти всіляких міністерств, відомств, банків і рад. Оттава сподівається, що кредит буде ратифіковано хоча б напередодні візиту міністра закордонних справ А. Уеллета.

Проте не секрет, що влітку в Україну вже приїздила спеціальна делегація, аби з'ясувати, чому наша держава не воліє брати виділені гроші. Тоді переговори могли закінчитися й тим, що не взятий нами кредит відправили б на перерозподіл, тобто він дістався б іншим країнам. Але, зважаючи на запевняння української сторони та акуратність у поверненні попереднього канадського кредиту (саме за нього було надруковано першу партію гривень), Канада погодилася чекати. Проте хто знає, якщо до приїзду міністра питання не розв'яжуть, то, можливо, до цього процесу, як і два роки тому, змушений буде приєднатися Президент —рятувати честь держави.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Хроніка. Факти. Події

● *Токіо*

Переконлива перемога

Ліберально-демократична партія, провідна сила правлячої в Японії трипартійної коаліції, здобула переконливу перемогу на виборах до нижньої палати парламенту. Згідно з попередніми результатами голосування з 500 місць у цій палаті ліберал-демократам вдалося одержати 239, що на 24 місця більше, ніж у її колишньому складі. Однак ЛДП не змогла гарантувати собі більшості у палаті представників і знову здобути втрачене три роки тому право сформувати однопартійний уряд.

● *Бейрут*

Позиції збіглися

У питаннях мирного врегулювання на Близькому Сході позиції Франції і Сирії збігаються за всіма основними параметрами. Такого висновку дійшли президенти Франції Жак Ширак і Сирії Хафез Асад під час переговорів у суботу і неділю в сирійській столиці. На їхню думку, головні завдання нині — це активізація мирного процесу, виведення його з глухого кута, пошук всеосяжного врегулювання в регіоні на основі рішень міжнародного співтовариства. Президент Асад наголосив, що основною перешкодою на шляху до миру в регіоні є дії нового уряду Ізраїлю, який фактично відкинув усі раніше досягнуті домовленості.

● *Тирана*

Демократи при владі

ЦК правлячої Демократичної партії Албанії заявив про свою «цілковиту перемогу» на адміністративних виборах у країні, що відбулися в неділю. Албанці обирали мерів і членів комунальних рад у 65 містах, 320 комунах і 2000 селах. За попередніми даними, демократи отримали у столиці Тирані 67 відсотків голосів, а в низці міст — до 90 відсотків. Єдиний інцидент було зареєстровано в одному з районів Центральної Албанії, де представника правлячої Демократичної партії було поранено ножем просто на виборчій дільниці.

● *Брюссель*

«Білий марш»

Від 200 до 320 тисяч чоловік взяли участь у «білому марші» — найграндіознішій маніфестації за повоєнну історію Бельгії. Марш організувала асоціація батьків дітей, викрадених або вбитих педофілами і ділками порнобізнесу. Він став не так ходою в пам'ять про жертви розбещення і наживи, як сигналом недовіри державній владі.

● *Ватикан*

Папа знову став до роботи

Папа римський Іоанн Павло II розпочав свою традиційну недільну молитву на майдані Святого Петра, першу після виходу з лікарні, словами подяки за щире співчуття і добрі побажання, передані йому під час хвороби «католиками, іншими християнами, адептами інших релігій і людьми, геть далекими від віри».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Експрес-інтерв'ю

Президента Болгарії обиратимуть і в Україні

27 ЖОВТНЯ народові Республіки Болгарія належить визначитися, кого він воліє бачити своїм президентом і віце-президентом. Громадяни Болгарії, що перебуватимуть на той час в Україні, також зможуть узяти участь у голосуванні. Про це кореспондентові «ГУ» розповів Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Болгарія в Україні Петар МАРКОВ:

— Посольство щиро вдячне українській стороні за люб'язну допомогу у проведенні виборів на території України. У них можуть узяти участь ті, хто постійно мешкає у вашій країні або ж приїхав сюди на короткий час. Необхідно лише мати при собі закордонний паспорт.

Ми плануємо відкрити цього дня чотири виборчі дільниці. Дві, звичайно ж, у Києві в посольстві та в Одесі в генеральному консульстві. Ще дві дільниці діятимуть у Гадячі та Євпаторії, де нині працює багато болгарських будівельників.

Додаткову інформацію можна отримати за телефонами 224-62-05, 224-61-64 у Києві. Кореспондент «ГУ» також набрав один із цих номерів і дізнався, що нині до посольства звернулося вже близько 60 чоловік.

— До виборів ще є час, і ми сподіваємося, що всі громадяни Болгарії, які перебувають нині в Україні, будуть поінформовані про можливість обирати президента й віце-президента за кордоном.

Дива, та й годі...

Наступного року у Великобританії мають відбутися загальні вибори. Піддані королеви раз на п'ять років обирають собі парламент. Нині, за півроку до голосування, оглядачі прогнозують перемогу правлячої консервативної партії. Проте передвиборчу кампанію починають не лише головні конкуренти консерваторів — лейбористи, а й ті партії, які на перемогу навіть не сподіваються.

На знімку: офіційно діюча у Великобританії партія божевільних на вулицях Лондона агітує голосувати на майбутніх виборах за своїх кандидатів. Уже багато років маніфестом партії є гасло: «Ви вчините розумно, коли проголосуєте за божевільних!»

Скандал

Як Каддафі Ербакана «підставив»

ВЕЛЬМИ невдало з'їздив до Лівії прем'єр-міністр Туреччини, лідер ісламістської Партії добробуту Нічметтін Ербакан. Непередбачуваний Каддафі просто шокував гостей, видавши цілу низку жахливих для вух турецьких державних мужів заяв.

Муамар, зокрема, звинуватив турків у співробітництві з «ворожим Ізраїлем» і в «узурпації прав курдів», фактично виступивши за незалежність останніх. Також, на думку радикального лівійського лідера, безперспективним є перебування Туреччини в НАТО і співробітництво її зі США.

Але це ще не всі біди, які звалилися на доброго турецького прем'єра. Негативно відреагував на лівійський візит Ербакана й Вашингтон, оскільки туди дійшли чутки, нібито в розмовах з Каддафі прем'єр критично висловлювався на адресу США, котрі стверджують, що Лівія — «покровитель міжнародного тероризму». «Я сподіваюся, що прем'єр не говорив цих слів; було б дуже дивно, якби він так сказав», — дипломатично заявив представник американської адміністрації Ніколас Бернс.

Отже, Ербакан не догодив нікому. Розсипані ним перли затоптано, в Анкарі — нова злива критики. А попереджали ж прем'єра в турецькому МЗС: не треба їхати до Муамара...

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

Розділ I

Основи конституційного судоустрою

Глава 1. Загальні положення

Стаття 1. Статус Конституційного Суду України

Конституційний Суд України — єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні.

Конституційний Суд України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

Стаття 2. Завдання Конституційного Суду України

Завданням Конституційного Суду України є гарантування верховенства Конституції України як Основного Закону держави на всій території України.

Стаття 3. Нормативне регулювання діяльності Конституційного Суду України

Організація, повноваження та порядок діяльності Конституційного Суду України визначаються Конституцією України та цим Законом.

Конституційний Суд України приймає акти, що регламентують організацію його внутрішньої роботи у відповідності з цим Законом.

Стаття 4. Основні принципи діяльності Конституційного Суду України

Діяльність Конституційного Суду України грунтується на принципах верховенства права, незалежності, колегіальності, рівноправності суддів, гласності, повноти і всебічності розгляду справ та обгрунтованості прийнятих ним рішень.

Стаття 5. Склад Конституційного Суду України

Конституційний Суд України складається з вісімнадцяти суддів Конституційного Суду України.

Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів України призначають по шість суддів Конституційного Суду України.

Стаття 6. Порядок призначення суддів Конституційного Суду України Президентом України

Президент України проводить консультації з Прем'єр-міністром України та Міністром юстиції України щодо кандидатур на посади суддів Конституційного Суду України.

Призначеною на посаду судді Конституційного Суду України вважається особа, про призначення якої видано Указ Президента України, скріплений підписами Прем'єр-міністра України та Міністра юстиції України.

У разі припинення повноважень судді Конституційного Суду України, який призначався Президентом України, Президент України у місячний строк призначає іншу особу на цю посаду.

Стаття 7. Порядок призначення суддів Конституційного Суду України Верховною Радою України

Верховна Рада України призначає суддів Конституційного Суду України таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів.

Пропозиції щодо кандидатур на посади суддів Конституційного Суду України вносить Голова Верховної Ради України, а також може вносити не менш як 1/4 народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України; при цьому депутат має право поставити підпис під пропозицією про висунення лише однієї кандидатури, і ці підписи депутатів не відкликаються. Відповідний Комітет Верховної Ради України подає Верховній Раді свої висновки щодо кожної кандидатури на посаду судді Конституційного Суду України, внесеної у встановленому порядку.

Призначеними на посади суддів Конституційного Суду України вважаються кандидати, які набрали найбільшу кількість голосів депутатів, але більше половини голосів депутатів від конституційного складу Верховної Ради України. Якщо кілька кандидатів набрали однакову кількість голосів і після їх призначення була б перевищена необхідна для призначення кількість суддів, щодо цих кандидатів проводиться повторне голосування.

У разі припинення повноважень судді Конституційного Суду України, який призначався Верховною Радою України, Верховна Рада України у місячний строк призначає іншу особу на цю посаду.

За результатами голосування Головою Верховної Ради України підписуються постанови Верховної Ради України про призначення суддів Конституційного Суду України.

Стаття 8. Порядок призначення суддів Конституційного Суду України з'їздом суддів України

З'їзд суддів України за пропозицією делегатів з'їзду відкритим голосуванням більшістю голосів присутніх делегатів з'їзду визначає кандидатури на посади суддів Конституційного Суду України для включення в бюлетені для таємного голосування.

Призначеним на посаду судді Конституційного Суду України вважається кандидат, який у результаті таємного голосування одержав більшість голосів від числа обраних делегатів з'їзду суддів України.

Якщо голосування проводиться щодо кандидатур, число яких перевищує квоту для призначення на посаду суддів Конституційного Суду України, призначеними вважаються кандидати, які за умов, визначених у частині другій цієї статті, набрали більше голосів, ніж інші кандидати на ці посади.

У разі припинення повноважень судді Конституційного Суду України, який призначався з'їздом суддів України, з'їзд суддів України у тримісячний строк призначає іншу особу на цю посаду.

За результатами голосування головуючим і секретарем з'їзду підписуються рішення з'їзду суддів України про призначення суддів Конституційного Суду України.

Стаття 9. Строк повноважень суддів Конституційного Суду України

Суддя Конституційного Суду України призначається строком на дев'ять років без права бути призначеним повторно.

Стаття 10. Форма одягу та нагрудний знак судді Конституційного Суду України

Суддя Конституційного Суду України при відправленні своїх обов'язків на пленарному засіданні, на засіданні Конституційного Суду України та в Колегії суддів Конституційного Суду України повинен бути одягнений у мантію.

Суддя Конституційного Суду України має нагрудний знак, опис і форма якого затверджуються Верховною Радою України.

Стаття 11. Атрибути Конституційного Суду України

Невід'ємними атрибутами Залу засідань Конституційного Суду України є Державний Герб України та Державний Прапор України.

Стаття 12. Місцезнаходження Конституційного Суду України

(Продовження на 6—7-й стор.).

Програма є. Тепер треба її наповнити реальними розрахунками

Думки з приводу

Народні депутати цього разу були цілком одностайні. Головною подією тижня вони визначили заслуховування й обговорення Програми дій уряду на найближчу перспективу, яку виголосив Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко, та проекту державного бюджету на 1997 рік.

Михайло ТОВТ («МДГ»):

— Розцінюю проголошення Програми діяльності Кабінету міністрів з двох позицій: як програмний документ уряду і як акт легітимації уряду.

Щодо програми. Безперечно, дуже багато є зауважень як щодо форми її складання, так і щодо самих матеріалів. Нині стало модно говорити про відродження вітчизняного виробника. У проголошеному документі цю проблему винесено на чільне місце. Однак я бачу тут надто багато загальних фраз і значно менше точно розрахованих дій.

Як і іншим депутатам, мені імпонують наміри уряду мати власні комбайни, електровози, літаки, автобуси. Все це чудово. Залишається «дрібничка» — хто буде покупцем цієї продукції? На експорт навряд чи варто сподіватися. Але й українські залізниці не дуже, наскільки мені відомо, готові кинутися за оцією продукцією. Так само, як і авіатори, більше дивляться на західні зразки, аніж на свої власні. Тобто у програмі не простежується комплексна єдність, а це її збіднює.

Програма, як на мене, мусить містити в собі аналіз ситуацій і процесів та шляхи керування ними. Хотілося б чіткіше бачити і принципи реформування державного управління, системи соціального забезпечення тощо.

Ігор ШАРОВ («Конституційний центр»):

— Нині мені хочеться говорити не так про саму програму уряду — її прийнято Верховною Радою і цим усе сказано, — як про наповнення її реальними діями. Ось зараз ми працюємо над державним бюджетом України. Складний цей документ — нічого не скажеш. Але якщо ми затягнемо над ним роботу аж за новий рік, прийдемо до того, що вже бачимо, тобто будемо констатувати факти, а не керуватися жорстким, зваженим фінансовим планом.

З іншого боку, бюджет грунтується на податковій основі. А хто скаже сьогодні, яка наша податкова політика на найближче майбутнє? То, може, варто було б поміняти місцями два основоположні закони: спочатку розглянути і прийняти податковий кодекс, а потім уже братися до бюджету.

Отож я й кажу: нині треба відкинути все дрібне, випадкове і розпочати реальне наповнення Конституції України, зокрема, економічними законами. Казати про розширення інвестицій в економіку держави легко. А от залучити інвесторів куди важче. Для цього теж потрібен ряд законів, які давали б чіткі гарантії інвесторам, захищали їхні права та інтереси, виходячи з того, що головний інвестор — це народ України.

Дуже важливо прийняти закони, які заохотили б підприємців повернути в Україну вивезені капітали, спрямувати їх на власне виробництво, про що йшлося в проголошеній програмі.

Ще раз хочу наголосити: наміри — це добре, але їх треба окреслити чіткими розрахунками і конкретними законодавчими актами.

Павло МОВЧАН (НРУ):

— Із десяти програм, які мені доводилося вивчати, —це одна з найбільш наближених до реальності. Хоча всі зауваження, які висловив від фракції Олександр Лавринович, цілком підтримую.

Перше: залишається така собі вільність у загальних параметрах. Не визначено обсяги ВВП на вказані пріоритети. Розмиті поняття, які стосуються соціальної сфери. А що стосується гуманітарної політики, то тут аж надто довільно все складено за потребами відомств, а не за потребами життя.

Що хотілося б ще сказати. Такого жанру, як програма, у світі не існує. Це — ідеологія. Насправді ж, треба все вводити в бюджет і кожну статтю обгрунтовувати. Це в нас інерція закладена. І цю інерцію ми застосовуємо і до нового складу Кабінету міністрів. Ми вимагаємо якоїсь ідеології, а потім її критикуємо за неконкретність.

Вадим ГЕТЬМАН, група «Незалежні»:

— Під час розрахунку бюджету виходять з двох основних показників: дефіциту бюджету і величини державного внутрішнього боргу — вона не повинна перевищувати 50—55 відсотків внутрішнього валового продукту. Так ось, якщо в запропонованому сьогодні проекті бюджету хоча б формально фігурує перший показник, то другого наче і не існує в природі. Нема розміру державного внутрішнього боргу, а тим більше, не згадано про фінансові джерела для обслуговування цього боргу. Вже не вперше я намагаюся привернути увагу колег-депутатів до абсурдної ситуації, що склалася довкола питання про бюджет. Верховна Рада України приймає для розгляду законопроект без визначення величини внутрішнього державного боргу, а потім його затверджує, завчасно не прийнявши рішення про граничний розмір внутрішнього державного боргу, його структуру і джерела фінансування. Водночас не визначений і ніким не контрольований внутрішній державний борг досяг сьогодні вже астрономічної цифри і, мабуть, невдовзі перевищить державний бюджет. Вважаю, що це вимагає рішучого втручання Президента, Прем'єр-міністра і Верховної Ради.

Володимир МУХІН, Соціалістична фракція:

— Якщо в бюджеті на потреби Міністерства оборони буде виділено всього півтора мільярда гривень, то воно просто не виконає завдань, що стоять перед ним. Вважаю, що потрібно принаймні в два рази збільшити бюджет цього відомства. Тепер, що стосується системи Служби безпеки. У проекті державного бюджету запропоновано виділити 189 мільйонів гривень, а з них 123 піде тільки на заробітну плату. Невиправдано занижені потреби прикордонної служби, військової промисловості. Якщо Верховна Рада погодиться на запропоновані цифри, наша держава просто буде роззброєна.

Давайте подивимося, що робиться поряд, у сусідній Росії. Там населення втричі більше, а оборонний бюджет переважає наш аж у сто разів. Я пропоную розглянути питання про оборонний бюджет на закритому засіданні Верховної Ради. Там ми повинні з'ясувати, чому таке ставлення, не побоюся цих слів, на межі злочинного, до потреб, можливо, найвизначальнішої галузі для держави.

І ще кілька слів про космічну діяльність України. Всі ми пишаємося космічним статусом нашої держави: у нас є свої ракети, ми можемо випускати супутники тощо. Але якщо в бюджеті не закладемо потрібної кількості коштів на розвиток космічної галузі, то в нас просто не буде чим пишатися.

Матеріали підготували Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

(Початок на 5-й стор.).

Конституційний Суд України знаходиться у місті Києві.

Глава 2. Повноваження Конституційного Суду України

Стаття 13. Повноваження Конституційного Суду України

Конституційний Суд України приймає рішення та дає висновки у справах щодо:

1) конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

2) відповідності Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов`язковість;

3) додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту в межах, визначених статтями 111 та 151 Конституції України;

4) офіційного тлумачення Конституції та законів України.

Стаття 14. Межі повноважень Конституційного Суду України

До повноважень Конституційного Суду України не належать питання щодо законності актів органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, а також інші питання, віднесені до компетенції судів загальної юрисдикції.

Стаття 15. Підстави для визнання правових актів неконституційними

Підставами для прийняття Конституційним Судом України рішення щодо неконституційності правових актів повністю чи в їх окремих частинах є:

невідповідність Конституції України;

порушення встановленої Конституцією України процедури їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності;

перевищення конституційних повноважень при їх прийнятті.

Глава 3. Судді Конституційного Суду України

Стаття 16. Вимоги до судді Конституційного Суду України

Суддею Конституційного Суду України може бути громадянин України, який на день призначення досяг сорока років, має вищу юридичну освіту, стаж практичної, наукової або педагогічної роботи за фахом не менше десяти років, володіє державною мовою і проживає в Україні потягом останніх двадцяти років.

Судді Конституційного Суду України не можуть належати до політичних партій та профспілок, мати представницький мандат, брати участь у будь-якій політичній діяльності, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої.

Стаття 17. Вступ на посаду судді Конституційного Суду України

Суддя Конституційного Суду України вступає на посаду з дня складення ним присяги судді Конституційного Суду України.

Суддя Конституційного Суду України при вступі на посаду складає присягу такого змісту: «Урочисто присягаю чесно і сумлінно виконувати високі обов`язки судді Конституційного Суду України, забезпечувати верховенство Конституції України, захищати конституційний лад держави, конституційні права та свободи людини і громадянина».

Суддя Конституційного Суду України складає присягу на засіданні Верховної Ради України, яке проводиться за участю Президента України, Прем`єр-міністра України, Голови Верховного Суду України, не пізніш як через місяць після призначення суддею Конституційного Суду України.

Стаття 18. Статус судді Конституційного Суду України

Статус судді Конституційного Суду України визначається Конституцією України, цим Законом та законами України щодо статусу суддів.

Повноваження судді Конституційного Суду України та його конституційні права і свободи не можуть бути обмежені при введенні воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

Стаття 19. Повноваження судді Конституційного Суду України

Суддя Конституційного Суду України здійснює попередню підготовку питань для їх розгляду Колегією суддів Конституційного Суду України, Конституційним Судом України, бере участь у розгляді справ.

Суддя Конституційного Суду України має право витребувати від Верховної Ради України, Президента України, Прем`єр-міністра України, Генерального прокурора України, суддів, органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, посадових осіб, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, політичних партій та інших об`єднань громадян, окремих громадян необхідні документи, матеріали та іншу інформацію з питань, що готуються до розгляду Колегією суддів Конституційного Суду України, Конституційним Судом України.

Ухилення від дачі пояснень або відмова від надання документів, матеріалів, інформації судді Конституційного Суду України тягне за собою відповідальність винних осіб згідно з законом.

Суддя Конституційного Суду України має право публічно висловлювати свою думку з питань, що стосуються провадження у Конституційному Суді України лише щодо тих справ, у яких Конституційним Судом України прийнято рішення чи дано висновок.

Стаття 20. Вибори Голови Конституційного Суду України

Голова Конституційного Суду України обирається на спеціальному пленарному засіданні Конституційного Суду України зі складу суддів Конституційного Суду України лише на один трирічний строк таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів з будь-яким числом кандидатур, запропонованих суддями Конституційного Суду України. У бюлетені може бути залишено не більше однієї кандидатури.

Головою Конституційного Суду України вважається обраний кандидат, за якого проголосувало більше половини конституційного складу суддів Конституційного Суду України.

У разі якщо запропоновано більше двох кандидатів на посаду Голови Конституційного Суду України і жодного з кандидатів не було обрано, проводиться повторне голосування щодо двох кандидатів, які отримали більшість голосів.

У разі якщо запропоновано не більше двох кандидатів на посаду Голови Конституційного Суду України і жодного з кандидатів не було обрано або Голову Конституційного Суду України не було обрано при повторному голосуванні, проводяться нові вибори з висуванням інших кандидатур на посаду Голови Конституційного Суду України.

Конституційний Суд України обирає з числа суддів Конституційного Суду України комісію для організації та проведення виборів Голови Конституційного Суду України.

Стаття 21. Повноваження Голови Конституційного Суду України

Голова Конституційного Суду України очолює Конституційний Суд України та організовує його діяльність.

До повноважень Голови Конституційного Суду України належить:

організація роботи колегій суддів Конституційного Суду України, комісій та Секретаріату Конституційного Суду України;

скликання і проведення засідань, пленарних засідань Конституційного Суду України;

розпорядження бюджетними коштами на утримання і забезпечення діяльності Конституційного Суду України відповідно до кошторису, затвердженого Конституційним Судом України;

здійснення інших повноважень, передбачених цим законом і актами Конституційного Суду України, що регламентують організацію його внутрішньої роботи.

Стаття 22. Заступники Голови Конституційного Суду України

Голова Конституційного Суду України має двох заступників Голови Конституційного Суду України.

Заступники Голови Конституційного Суду України виконують за дорученням Голови Конституційного Суду України окремі його повноваження. У разі відсутності Голови Конституційного Суду України або неможливості здійснення ним своїх повноважень його обов`язки виконує заступник, який є старшим за віком.

У разі відсутності обох заступників обов`язки Голови Конституційного Суду України виконує найстарший за віком суддя Конституційного Суду України.

Заступники Голови Конституційного Суду України обираються за пропозицією Голови Конституційного Суду України лише на один трирічний строк таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів у порядку, визначеному статтею 20 цього Закону.

Стаття 23. Припинення повноважень судді Конституційного Суду України

Повноваження судді Конституційного Суду України припиняються у разі:

1) закінчення строку призначення;

2) досягнення суддею шістдесятип`ятирічного віку;

3) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров`я;

4) порушення суддею вимог, передбачених частиною другою статті 16 цього Закону;

5) порушення суддею присяги;

6) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;

7) припинення його громадянства;

8) визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим;

9) подання суддею заяви про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням.

Рішення про припинення повноважень судді Конституційного Суду України у випадках, передбачених пунктами 1 — 3, 6 — 9, приймається на засіданні Конституційного Суду України, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, — Верховною Радою України.

Повноваження судді припиняються у разі його смерті.

Стаття 24. Дострокове звільнення з посади Голови Конституційного Суду України, заступника Голови Конституційного Суду України за їх заявами

Голова Конституційного Суду України, заступник Голови Конституційного Суду України звільняються з посади за їх заявами Конституційним Судом України.

Рішення про дострокове звільнення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини конституційного складу суддів Конституційного Суду України.

Звільнення з посади Голови Конституційного Суду України, заступника Голови Конституційного Суду України не позбавляє їх повноважень судді Конституційного Суду України.

Стаття 25. Наукові консультанти і помічники суддів Конституційного Суду України

Суддя Конституційного Суду України має наукового консультанта і помічника.

Науковий консультант і помічник виконують доручення судді Конституційного Суду України зі справ конституційного провадження.

Науковий консультант і помічник судді Конституційного Суду України є державними службовцями.

Стаття 26. Позасудова діяльність суддів Конституційного Суду України

Судді Конституційного Суду України мають право брати участь у конференціях, симпозіумах, бути у складі делегацій Конституційного Суду України.

Рішення про службові відрядження суддів Конституційного Суду України приймає Голова Конституційного Суду України, а у разі його відсутності — заступник Голови Конституційного Суду України.

Глава 4. Гарантії діяльності суддів Конституційного Суду України

Стаття 27. Незалежність суддів Конституційного Суду України

Судді Конституційного Суду України при здійсненні своїх повноважень є незалежними і підкоряються лише Конституції України та керуються цим Законом, іншими законами України, крім тих законів або їх окремих положень, що є предметом розгляду Конституційного Суду України.

Стаття 28. Недоторканність особи судді Конституційного Суду України

Особа судді Конституційного Суду України є недоторканною.

Суддя Конституційного Суду України не може бути затриманий чи заарештований без згоди Верховної Ради України до винесення обвинувального вироку судом.

Судді Конституційного Суду України не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у Конституційному Суді України та в його колегіях, за винятком відповідальності за образу чи наклеп при розгляді справ, прийнятті рішень та дачі висновків Конституційним Судом України.

Стаття 29. Соціальне і побутове забезпечення суддів Конституційного Суду України

Судді Конституційного Суду України одержують заробітну плату та користуються іншими видами матеріального забезпечення, встановленими законами України щодо статусу суддів.

У разі коли повноваження судді Конституційного Суду України були припинені відповідно до пунктів 1 і 3 частини першої статті 23 цього Закону, за ним зберігається до виходу на пенсію за віком вісімдесят відсотків грошового утримання та інші види матеріального забезпечення, якими користується суддя Конституційного Суду України.

Глава 5. Організація та діяльність Конституційного Суду України

Стаття 30. Організація діяльності Конституційного Суду України

Питання провадження у справах та діяльності Конституційного Суду України, його Секретаріату, порядок діловодства, правила внутрішнього розпорядку Конституційного Суду України визначаються Конституцією України, цим Законом та актами Конституційного Суду України, що встановлюють порядок організації внутрішньої роботи Конституційного Суду України.

Стаття 31. Фінансування Конституційного Суду України

Фінансування Конституційного Суду України передбачається в Державному бюджеті України окремим рядком.

Пропозиції щодо обсягу фінансування Конституційного Суду України і проект відповідного кошторису подаються Головою Конституційного Суду України до Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України при складанні проекту Державного бюджету України на кожний наступний рік.

Стаття 32. Секретаріат Конституційного Суду України

Організаційне, науково-експертне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Конституційного Суду України здійснює Секретаріат Конституційного Суду України на чолі з керівником Секретаріату Конституційного Суду України.

Положення про Секретаріат Конституційного Суду України, його структура і штати затверджуються Конституційним Судом України.

Керівник Секретаріату Конституційного Суду України призначається Конституційним Судом України за поданням Голови Конституційного Суду України з числа громадян, які мають право на зайняття посади професійного судді.

Керівник Секретаріату Конституційного Суду України не може належати до політичних партій, мати представницький мандат, брати участь у будь-якій політичній діяльності, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої.

Керівник та інші посадові особи Секретаріату Конституційного Суду України є державними службовцями.

Стаття 33. Постійні комісії Конституційного Суду України

Конституційний Суд України на своєму засіданні утворює з числа суддів Конституційного Суду України постійні комісії Конституційного Суду України, що є його допоміжними робочими органами з питань організації його внутрішньої діяльності.

Положення про постійні комісії Конституційного Суду України затверджується Конституційним Судом України на пленарному засіданні.

Голови постійних комісій призначаються Головою Конституційного Суду України на строк своїх повноважень.

Стаття 34. Тимчасові комісії Конституційного Суду України

Конституційний Суд України може утворювати на своїх пленарних засіданнях тимчасові комісії для додаткового дослідження питань, пов'язаних з конституційним провадженням у справі, за участю фахівців у відповідних галузях права.

Стаття 35. Архів Конституційного Суду України

Матеріали діяльності Конституційного Суду України зберігаються в Архіві Конституційного Суду України.

Матеріали справ, щодо яких Конституційним Судом України прийнято рішення або дано висновок, зберігаються в Архіві Конституційного Суду України сто років.

Оригінали рішень та висновків Конституційного Суду України зберігаються в Архіві Конституційного Суду України безстроково.

Інші матеріали щодо діяльності Конституційного Суду України зберігаються в Архіві Конституційного Суду України на загальних підставах, визначених законодавством України.

Положення про Архів Конституційного Суду України затверджується Конституційним Судом України.

Стаття 36. Бібліотека Конституційного Суду України

Для забезпечення Конституційного Суду України нормативно-правовими актами, науковою та іншою спеціальною літературою утворюється Бібліотека Конституційного Суду України.

Положення про Бібліотеку Конституційного Суду України затверджується Конституційним Судом України.

Стаття 37. Друкований орган Конституційного Суду України

Друкованим органом Конституційного Суду України є «Вісник Конституційного Суду України».

Розділ II
Конституційне провадження

Глава 6. Звернення до Конституційного Суду України

Стаття 38. Форми звернення до Конституційного Суду України

Формами звернення до Конституційного Суду України є конституційне подання та конституційне звернення.

Стаття 39. Конституційне подання

Конституційне подання — це письмове клопотання до Конституційного Суду України про визнання правового акта (його окремих положень) неконституційним, про визначення конституційності міжнародного договору або про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України. Конституційним поданням є також звернення Верховної Ради України про дачу висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту.

У конституційному поданні зазначаються:

1) повне найменування органу, посадової особи, які направляють конституційне подання згідно з правом, наданим Конституцією України та цим Законом;

2) відомості про представника за законом або уповноваженого за дорученням;

3) повне найменування, номер, дата прийняття, джерело опублікування (у разі публікації) правового акта, конституційність якого (окремих його положень) оспорюються чи який потребує офіційного тлумачення;

4) правове обгрунтування тверджень щодо неконституційності правового акта (його окремих положень) або необхідності в офіційному тлумаченні;

5) дані щодо інших документів і матеріалів, на які посилаються суб'єкти конституційного подання (копії цих документів і матеріалів додаються);

6) перелік матеріалів та документів, що додаються.

Конституційне подання, документи та інші матеріали до нього подаються у трьох примірниках.

Стаття 40 Суб'єкти права на конституційне подання з питань прийняття рішень Конституційним Судом України

Суб'єктами права на конституційне подання з питань прийняття рішень Конституційним Судом України у випадках, передбачених пунктом 1 статті 13 цього Закону, є Президент України, не менш як сорок п'ять народних депутатів України (підпис депутата не відкликається), Верховний Суд України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Верховна Рада Автономної Республіки Крим.

Стаття 41. Суб'єкти права на конституційне подання з питань дачі висновків Конституційним Судом України

Суб'єктами права на конституційне подання з питань дачі висновків Конституційним Судом України у випадках, передбачених пунктами 2, 3, 4 статті 13 цього Закону, є:

за пунктом 2 — Президент України, Кабінет Міністрів України;

за пунктом 3 — Верховна Рада України;

за пунктом 4 — Президент України, не менш як сорок п'ять народних депутатів України (підпис депутата не відкликається), Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Верховний Суд України, Кабінет Міністрів України, інші органи державної влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування.

Стаття 42. Конституційне звернення

Конституційне звернення — це письмове клопотання до Конституційного Суду України про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичної особи.

У конституційному зверненні зазначаються:

1) прізвище, ім'я, по батькові громадянина України, іноземця чи особи без громадянства, адреса, за якою особа проживає, або повна назва та місцезнаходження юридичної особи;

2) відомості про представника особи за законом або уповноваженого за дорученням;

3) статті (окремі положення) Конституції України або Закону України, тлумачення яких має бути дано Конституційним Судом України;

4) обгрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України;

5) дані щодо інших документів та матеріалів, на які посилаються суб'єкти конституційного звернення (копії цих документів і матеріалів додаються);

6) перелік документів та матеріалів, що додаються.

Конституційне звернення, документи та матеріали до нього подаються у трьох примірниках.

Стаття 43. Суб'єкти права на конституційне звернення з питань дачі висновків Конституційним Судом України

Суб'єктами права на конституційне звернення з питань дачі висновків Конституційним Судом України у випадку, передбаченому пунктом 4 статті 13 цього Закону, є громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи.

Стаття 44. Відкликання конституційного подання, конституційного звернення

Конституційне подання або конституційне звернення може бути відкликане за письмовою заявою суб'єкта, який його направив до Конституційного Суду України, в будь-який час до дня розгляду його на пленарному засіданні Конституційного Суду України.

Процесуальна ухвала про припинення провадження у справі за конституційним поданням, конституційним зверненням, що відкликається, приймається на засіданні Конституційного Суду України.

Стаття 45. Підстави для відмови у відкритті конституційного провадження

Підставами для відмови у відкритті провадження у справі в Конституційному Суді України є:

1) відсутність встановленого Конституцією України, цим Законом права на конституційне подання, конституційне звернення;

2) невідповідність конституційного подання, конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим Законом;

3) непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному поданні, конституційному зверненні.

Глава 7. Провадження в справах у Конституційному Суді України

Стаття 46. Порядок конституційного провадження у справі

Відкриття провадження у справі у Конституційному Суді України за конституційним поданням чи конституційним зверненням ухвалюється Колегією суддів Конституційного Суду України або Конституційним Судом України на його засіданні.

Справа, за якою відкрито конституційне провадження, розглядається Конституційним Судом України на пленарному засіданні у порядку та в строк, установлені цим Законом.

Дата розгляду справи Конституційним Судом України визначається Головою Конституційного Суду України.

Стаття 47. Колегії суддів Конституційного Суду України

У складі Конституційного Суду України утворюються колегії суддів для розгляду питань щодо відкриття провадження у справах за конституційними поданнями та колегії суддів для розгляду питань щодо відкриття провадження у справах за конституційними зверненнями.

Рішення про утворення колегій суддів Конституційного Суду України, затвердження складу та призначення секретарів колегій суддів приймається на засіданні Конституційного Суду України протягом першого місяця кожного календарного року.

Секретар Колегії суддів призначається із числа суддів, які входять до складу Колегії, та очолює її.

Стаття 48. Повноваження колегій суддів Конституційного Суду України щодо справ за конституційними поданнями

Колегія суддів Конституційного Суду України у справах за конституційними поданнями більшістю голосів суддів, які входять до її складу, приймає процесуальну ухвалу про відкриття провадження у справі в Конституційному Суді України або про відмову у такому провадженні.

У разі прийняття Колегією суддів Конституційного Суду України процесуальної ухвали про відкриття провадження у справі в Конституційному Суді України ця справа вноситься Головою Конституційного Суду України на розгляд пленарного засідання Конституційного Суду України.

У разі прийняття Колегією суддів процесуальної ухвали про відмову у відкритті провадження в справі секретар Колегії суддів направляє матеріали Голові Конституційного Суду України для розгляду справи на засідання Конституційного Суду України.

Стаття 49. Повноваження колегій суддів Конституційного Суду України у справах за конституційними зверненнями

Колегія суддів Конституційного Суду України у справах за конституційними зверненнями приймає процесуальну ухвалу про відкриття провадження у справі в Конституційному Суді України або про відмову у такому провадженні в порядку, встановленому статтею 4 цього Закону.

Стаття 50. Засідання Конституційного Суду України

Конституційний Суд України на своїх засіданнях розглядає питання щодо відкриття провадження у справі в Конституційному Суді України у разі прийняття Колегією суддів Конституційного Суду України процесуальної ухвали про відмову у відкритті такого провадження.

У разі прийняття на засіданні Конституційного Суду України процесуальної ухвали про відкриття провадження у справі в Конституційному Суді України ця справа вноситься Головою Конституційного Суду України на розгляд пленарного засідання Конституційного Суду України.

Прийнята Конституційним Судом України на його засіданні процесуальна ухвала про відмову у відкритті провадження в справі у Конституційному Суді України є остаточною.

На засіданнях Конституційного Суду України розглядаються всі питання, що потребують вирішення Конституційним Судом України, крім тих, що вирішуються на його пленарних засіданнях, відповідно до цього Закону.

Засідання Конституційного Суду України є повноважним, якщо на ньому присутні не менше одинадцяти суддів Конституційного Суду України.

Рішення Конституційного Суду України на його засіданнях приймається, якщо за це рішення проголосувало більше половини суддів Конституційного Суду України, які брали участь у засіданні.

Стаття 51. Пленарні засідання Конституційного Суду України

Конституційний Суд України на своїх пленарних засіданнях розглядає справи, провадження в яких відкрито за конституційними поданнями та конституційними зверненнями, а також інші питання, віднесені до розгляду Конституційним Судом України на його пленарних засіданнях цим Законом.

На пленарних засіданнях Конституційним Судом України приймаються рішення у справах, передбачених пунктом 1 статті 13, та висновки у справах, передбачених пунктами 2, 3 , 4 статті 13 цього Закону.

Пленарне засідання Конституційного Суду України є повноважним, якщо на ньому присутні не менше дванадцяти суддів Конституційного Суду України.

Рішення Конституційного Суду України приймаються та його висновки даються на пленарному засіданні, якщо за них проголосувало не менше десяти суддів Конституційного Суду України.

Стаття 52. Порядок проведення пленарних засідань, засідань Конституційного Суду України

Порядок проведення пленарних засідань, засідань Конституційного Суду України встановлюється цим Законом та актами Конституційного Суду України, що регламентують організацію його внутрішньої роботи.

На пленарних засіданнях та на засіданнях Конституційного Суду України головує Голова Конституційного Суду України.

Стаття 53. Відповідальність за порушення порядку проведення пленарного засідання Конституційного Суду України

Головуючий на пленарному засіданні Конституційного Суду України забезпечує додержання порядку його проведення.

Учасники конституційного провадження та присутні у Залі засідань Конституційного Суду України попереджуються про необхідність додержання встановленого порядку.

У разі виявлення неповаги до Конституційного Суду України або перешкоджання проведенню його пленарного засідання порушник притягається до встановленої законом відповідальності.

Ухвала про притягнення до відповідальності виноситься Конституційним Судом України за пропозицією головуючого у Залі засідань Конституційного Суду України.

Порушник випроваджується із Залу засідань Конституційного Суду України.

Стаття 54. Забезпечення повноти розгляду справи Конституційним Судом України

Колегія суддів Конституційного Суду України під час підготовки справи, Конституційний Суд України в процесі провадження у справі мають право витребувати від Верховної Ради України,

(Закінчення на 8—9-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

(Початок на 5—7-й стор.).

Президента України, Прем'єр-міністра України, Генерального прокурора України, суддів, органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, посадових осіб, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, політичних партій та інших об'єднань і окремих громадян необхідні документи, матеріали та інші відомості, що стосуються справи.

Колегія суддів Конституційного Суду України під час підготовки справи, Конституційний Суд України в процесі провадження у справі в разі необхідності призначають експертизу в справі і вирішують питання щодо залучення до участі в конституційному провадженні експертів.

Колегія суддів Конституційного Суду України під час підготовки справи, Конституційний Суд України в процесі провадження у справі мають право викликати посадових осіб, експертів, свідків, представників за законом та уповноважених за дорученням, громадян, участь яких повинна забезпечити об'єктивний і повний розгляд справи.

Ухилення без поважних причин від явки у Колегію суддів Конституційного Суду України чи в Конституційний Суд України, а так само відмова надати необхідні документи, матеріали та інші відомості або їх умисне приховування тягнуть за собою відповідальність винних осіб за законом.

Стаття 55. Учасники конституційного провадження

Учасниками конституційного провадження є суб'єкти права на конституційне подання і конституційне звернення, їхні представники, а також залучені Конституційним Судом України до участі у розгляді справи органи та посадові особи, свідки, експерти та перекладачі.

Неявка з поважної причини учасника конституційного провадження на пленарне засідання або на засідання Конституційного Суду України може бути підставою для відкладення розгляду справи.

У разі повторної неявки з поважної причини учасника конституційного провадження на пленарне засідання або на засідання Конституційного Суду України Конституційний Суд України може прийняти рішення про розгляд справи на відповідному засіданні за його відсутності.

У разі неявки без поважної причини учасника конституційного провадження Конституційний Суд України приймає рішення за його відсутності.

Стаття 56. Мова конституційного провадження

У Конституційному Суді України провадження ведеться, рішення, ухвали приймаються, висновки даються та оприлюднюються державною мовою.

Учасники конституційного провадження, які не володіють державною мовою, мають право користуватися послугами перекладача. Про свої наміри користуватися послугами перекладача учасники конституційного провадження своєчасно повідомляють Конституційний Суд України.

Стаття 57. Строки конституційного провадження

Строк провадження у справах за конституційними поданнями не повинен перевищувати трьох місяців.

У разі провадження за конституційним поданням, яке визнане Конституційним Судом України невідкладним, строк розгляду такого подання не повинен перевищувати одного місяця.

Строк провадження у справах за конституційними зверненнями не повинен перевищувати шести місяців.

Строки конституційного провадження починають обчислюватися з дня прийняття процесуальної ухвали про відкриття конституційного провадження у справі.

Стаття 58. Об'єднання конституційних проваджень

У разі якщо до Конституційного Суду України надійшло кілька конституційних подань, конституційних звернень, що стосуються того самого питання, вони об'єднуються в одне конституційне провадження у справі.

Стаття 59. Відшкодування витрат учасникам конституційного провадження

Витрати учасників конституційного провадження відшкодовуються з бюджетних коштів за рішенням Конституційного Суду України.

Стаття 60. Державне мито

Конституційне подання або конституційне звернення надсилається до Конституційного Суду України без стягнення державного мита.

Якщо неодноразове направлення конституційного подання, конституційного звернення з того самого питання, що вже розглядалось у Конституційному Суді України, є зловживанням правом, Конституційний Суд України після прийняття рішення про відмову у відкритті провадження у справі може прийняти рішення про стягнення з суб'єкта права на конституційне подання, конституційне звернення державного мита у розмірі, встановленому законом.

Глава 8. Рішення і висновки Конституційного Суду України

Стаття 61. Рішення Конституційного Суду України

Конституційний Суд України за результатами розгляду справ щодо конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим приймає рішення.

Конституційний Суд України може визнати неконституційним правовий акт повністю або в окремій його частині.

У разі якщо в процесі розгляду справи за конституційним поданням чи конституційним зверненням виявлено невідповідність Конституції України інших правових актів (їх окремих положень), крім тих, щодо яких відкрито провадження у справі, і які впливають на прийняття рішення чи дачу висновку у справі, Конституційний Суд України визнає такі правові акти (їх окремі положення) неконституційними.

Стаття 62. Висновок Конституційного Суду України

Конституційний Суд України дає висновки у справах з питань:

офіційного тлумачення Конституції України та законів України;

про відповідність Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість;

щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту.

Стаття 63. Прийняття рішень і дача висновків Конституційним Судом України

Рішення приймаються, висновки даються Конституційним Судом України поіменним голосуванням шляхом опитування суддів Конституційного Суду України.

Пропозиції суддів Конституційного Суду України до проекту рішення чи висновку голосуються у порядку надходження.

Судді Конституційного Суду України не мають права утримуватися від голосування.

Рішення і висновки Конституційного Суду України мотивуються письмово, підписуються окремо суддями Конституційного Суду України, які голосували за їх прийняття і які голосували проти їх прийняття, та оприлюднюються. Вони є остаточними і не підлягають оскарженню.

Підписання суддею Конституційного Суду України рішення, висновку Конституційного Суду України є обов'язковим.

Стаття 64. Окрема думка судді Конституційного Суду України

Окрема думка судді Конституційного Суду України, який підписав рішення чи висновок Конституційного Суду України, викладається суддею Конституційного Суду України у письмовій формі і додається до рішення чи висновку Конституційного Суду України.

Стаття 65. Зміст рішення Конституційного Суду України

Рішення Конституційного Суду України містить:

1) найменування рішення, дату і місце прийняття, його номер;

2) персональний склад суддів Конституційного Суду України, які брали участь у розгляді справи;

3) перелік учасників судового засідання;

4) зміст конституційного подання;

5) повну назву, дату прийняття, порядковий номер, за яким органом, посадовою особою прийнято правовий акт, конституційність якого розглядається;

6) положення Конституції України, якими керувався Конституційний Суд України при прийнятті рішення;

7) мотивувальну частину рішення;

8) резолютивну частину рішення;

9) обов'язкове зазначення того, що рішення Конституційного Суду України є остаточним і оскарженню не підлягає.

Стаття 66. Зміст висновку Конституційного Суду України

Висновок Конституційного Суду України містить:

1) найменування висновку, дату і місце дачі висновку, його номер;

2) персональний склад суддів Конституційного Суду України, які брали участь у розгляді справи;

3) перелік учасників судового засідання;

4) зміст конституційного подання, конституційного звернення;

5) положення Конституції України, якими керувався Конституційний Суд України при дачі висновку;

6) мотивувальну частину висновку;

7) резолютивну частину висновку;

8) обов'язкове зазначення того, що висновок Конституційного Суду України є остаточним і оскарженню не підлягає.

Стаття 67. Офіційне оприлюднення рішень і висновків Конституційного Суду України

Рішення і висновки Конституційного Суду України підписуються не пізніше семи днів після прийняття рішення, дачі висновку.

Рішення і висновки Конституційного Суду України офіційно оприлюднюються наступного робочого дня після їх підписання.

Рішення і висновки Конституційного Суду України разом з окремою думкою суддів Конституційного Суду України публікуються у «Віснику Конституційного Суду України» та в інших офіційних виданнях України.

Стаття 68. Підстава для відкриття нового провадження у справі

Конституційний Суд України відкриває нове провадження у справі при виявленні нових обставин по справі, що не були предметом його розгляду, але які існували на час розгляду і прийняття рішення або дачі висновку в справі.

Стаття 69. Обов'язковість рішень і висновків Конституційного Суду України

Рішення і висновки Конституційного Суду України рівною мірою є обов'язковими до виконання.

Стаття 70. Порядок виконання рішень і висновків Конституційного Суду України

Копії рішень і висновків Конституційного Суду України надсилаються наступного робочого дня після їх офіційного оприлюднення суб'єкту права на конституційне подання чи конституційне звернення, з ініціативи якого розглядалася справа, до Міністерства юстиції України, а також до органу влади, що прийняв правовий акт, який був предметом розгляду в Конституційному Суді України.

У разі необхідності Конституційний Суд України може визначати у своєму рішенні, висновку порядок і строки їх виконання, а також покласти на відповідні державні органи обов'язки щодо забезпечення виконання рішення, додержання висновку.

Конституційний Суд України має право зажадати від органів, зазначених у цій статті, письмового підтвердження виконання рішення, додержання висновку Конституційного Суду України.

Невиконання рішень та недодержання висновків Конституційного Суду України тягнуть за собою відповідальність згідно з законом.

Розділ III
Особливості конституційного провадження

Глава 9. Провадження у справах, передбачених пунктом 1 статті 13 цього Закону

Стаття 71. Направлення конституційних подань

Суб'єкти права на конституційне подання, визначені у статті 40 цього Закону, направляють до Конституційного Суду України конституційні подання, в яких викладаються аргументи і стверджується про неконституційність законів, інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Суб'єкти права на конституційне подання визначають до трьох представників для участі у розгляді справ.

Стаття 72. Участь у конституційному провадженні

Конституційний Суд України обов'язково залучає до участі в провадженні у справі представників органів влади, акти яких оспорюються за конституційним поданням щодо їх конституційності.

Стаття 73. Рішення у справах

Конституційний Суд України приймає рішення щодо конституційності актів, зазначених у пункті 1 статті 13 цього Закону.

У разі якщо ці акти або їх окремі положення визнаються такими, що не відповідають Конституції України (неконституційними), вони оголошуються нечинними і втрачають чинність від дня прийняття Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність.

Стаття 74. Врегулювання правовідносин, що виникли внаслідок дії акта, визнаного неконституційним

Конституційний Суд України може вказати на преюдиціальність свого рішення при розгляді судами загальної юрисдикції позовів у зв'язку з правовідносинами, що виникли внаслідок дії неконституційного акта.

Глава 10. Особливості провадження у справах щодо конституційності правових актів, що викликають спір стосовно повноважень конституційних органів державної влади України, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування

Стаття 75. Підстави для конституційного подання

Підставою для конституційного подання є наявність спору стосовно повноважень конституційних органів державної влади України, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, якщо один із суб'єктів права на конституційне подання, визначених у статті 40 цього Закону, вважає, що правові акти, зазначені в пункті 1 статті 13 цього Закону і якими встановлені повноваження зазначених органів, не відповідають Конституції України.

Стаття 76. Право на участь у справі

Кожний із суб'єктів права на кон-

ституційне подання, визначених у статті 40 цього Закону, може звернутись до Конституційного Суду України з конституційним поданням стосовно повноважень конституційних органів державної влади України, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування на будь-якій стадії конституційного провадження, якщо він вважає, що рішення Конституційного Суду України у справі може вплинути на обсяг їх повноважень.

Стаття 77. Резолютивна частина рішення

У резолютивній частині рішення Конституційного Суду України дається висновок щодо правового акта, яким встановлено повноваження конституційних органів державної влади України, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування.

Глава 11. Особливості провадження у справах щодо конституційності актів про призначення виборів, всеукраїнського референдуму чи місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим

Стаття 78. Строки направлення конституційного подання

Конституційне подання з питань дачі висновків щодо конституційності актів про призначення виборів, всеукраїнського референдуму чи місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим може бути направлено до Конституційного Суду України в строк не пізніше місяця від дня офіційного оголошення дати призначення, відміни або відстрочення у встановленому порядку виборів, всеукраїнського референдуму чи місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим.

Стаття 79. Предмет розгляду

Конституційний Суд України розглядає питання щодо конституційності правових актів Верховної Ради України, актів Президента України та правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим про призначення виборів, всеукраїнського референдуму чи місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим.

Стаття 80. Участь у конституційному провадженні

Конституційний Суд України може залучити до участі у розгляді справи представників органів, що призначили вибори, всеукраїнський референдум чи місцевий референдум в Автономній Республіці Крим, та органів, на які покладено обов`язки щодо проведення виборів чи референдумів, представника Центральної виборчої комісії, а також представників органів влади, органів місцевого самоврядування чи органів, на які покладено повноваження щодо проведення виборів, референдумів.

У разі необхідності Конституційний Суд України може залучити до участі у розгляді справи представників політичних партій, інших об`єднань громадян.

Стаття 81. Резолютивна частина рішення

У резолютивній частині рішення Конституційного Суду України дається висновок щодо конституційності актів про призначення виборів, всеукраїнського референдуму чи місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим.

У разі визнання таких актів неконституційними у рішенні Конституційного Суду України зазначається про припинення діяльності всіх органів, які були створені для проведення цих виборів чи референдумів, про знищення бюлетенів, агітаційних матеріалів і про припинення фінансування заходів щодо проведення виборів чи референдумів та повернення в доход держави перерахованих, але не використаних коштів.

Глава 12. Особливості провадження у справах щодо відповідності положень чинних правових актів, зазначених у пункті 1 статті 13 цього Закону, конституційним принципам і нормам стосовно прав та свобод людини і громадянина

Стаття 82. Підстави для порушення питання про відкриття конституційного провадження

Підставами для порушення питання про відкриття провадження у справі щодо відповідності норм чинного законодавства принципам і нормам Конституції України стосовно прав та свобод людини і громадянина є:

1) наявність спірних питань щодо конституційності прийнятих і оприлюднених у встановленому порядку законів, інших правових актів;

2) виникнення спірних питань щодо конституційності правових актів, виявлених у процесі загального судочинства;

3) виникнення спірних питань щодо конституційності правових актів, виявлених органами виконавчої влади в процесі їх застосування та Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини у процесі його діяльності.

Стаття 83. Питання конституційності, що виникають у процесі загального судочинства

У разі виникнення у процесі загального судочинства спору щодо конституційності норми закону, яка застосовується судом, провадження у справі зупиняється.

За таких умов відкривається конституційне провадження у справі і справа розглядається Конституційним Судом України невідкладно.

Глава 13. Особливості провадження у справах щодо конституційності правових актів, якими суперечливо регулюється порядок реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина

Стаття 84. Предмет конституційного провадження та порядок його відкриття

Предметом конституційного провадження у справах щодо конституційності норм законів, якими суперечливо регулюється порядок реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина, є вирішення спірних питань конституційності норм двох чи більше законів або актів міжнародного права, визнаних обов`язковими на території України, що встановлюють різний порядок реалізації одних й тих самих конституційних прав та свобод, чим суттєво обмежуються можливості їх використання.

Стаття 85. Порядок відкриття провадження у справі та особливості змісту рішення

Конституційне провадження у справі відкривається за ініціативою суб`єктів права на конституційне подання, визначених у статті 40 цього Закону.

У рішенні Конституційного Суду України визначається, норми якого закону є конституційними, а якого — неконституційними і нечинними.

Глава 14. Провадження у справах, передбачених пунктом 2 статті 13 цього Закону

Стаття 86. Предмет провадження у справі

Конституційний Суд України розглядає справи і дає висновки щодо конституційності:

1) чинних міжнародних договорів України;

2) міжнародних договорів України, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов`язковість.

Стаття 87. Дача висновків щодо конституційності чинних міжнародних договорів

Питання щодо конституційності чинного міжнародного договору розглядається Конституційним Судом України за конституційним поданням Президента України, Кабінету Міністрів України.

У разі дачі висновків про невідповідність міжнародного договору Конституції України Конституційний Суд України у цьому ж провадженні вирішує також питання щодо неконституційності цього договору чи його окремих частин.

Стаття 88. Дача висновків щодо конституційності міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов`язковість

Питання щодо конституційності міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов`язковість, розглядаються Конституційним Судом України за конституційним поданням Президента України, Кабінету Міністрів України до прийняття Верховною Радою України відповідного закону.

Відкриття конституційного провадження у цих справах зупиняє розгляд Верховною Радою України питання щодо надання згоди на їх обов`язковість.

Стаття 89. Розгляд справ щодо конституційності правових актів про набрання міжнародними договорами чинності для України

Питання щодо конституційності правових актів Верховної Ради України, Президента України або Кабінету Міністрів України про набрання міжнародними договорами чинності для України розглядаються Конституційним Судом України відповідно до пункту 1 статті 13 за конституційними поданнями суб`єктів, визначених у статті 40 цього Закону.

Під час розгляду справи щодо конституційності правового акта, зазначеного у частині першій цієї статті, Конституційний Суд України одночасно дає висновок щодо конституційності міжнародного договору України, що набрав чинності за цим правовим актом.

Глава 15. Провадження у справах, передбачених пунктом 3 статті 13 цього Закону

Стаття 90. Відкриття конституційного провадження у справі щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту

Підставою для відкриття конституційного провадження у справі є конституційне подання Верховної Ради України з питання дачі висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту.

До зазначеного конституційного подання Верховної Ради України додаються такі документи та матеріали: щодо ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту;

про створення та роботу спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування, висновки і пропозиції цієї комісії;

про розгляд Верховною Радою України висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії;

рішення Верховної Ради України про звинувачення Президента України у вчиненні державної зради або іншого злочину;

рішення Верховної Ради України про звернення до Конституційного Суду України.

Стаття 91. Закриття конституційного провадження

Відставка за власним бажанням Президента України, якому пред`явлено звинувачення, є підставою для закриття конституційного провадження у справі.

Притягнення цієї особи до судової відповідальності здійснюється в такому разі у загальному порядку.

Стаття 92. Висновок Конституційного Суду України

Конституційний Суд України дає висновок у справі щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста у порядку імпічменту відповідно до частини шостої статті 111 Конституції України.

Глава 16. Провадження у справах, передбачених пунктом 4 статті 13 цього Закону

Стаття 93. Підстава для конституційного подання

Підставою для конституційного подання щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є практична необхідність у з`ясуванні або роз`ясненні, офіційній інтерпретації положень Конституції України та законів України.

У разі відкриття конституційного провадження у такій справі Конституційний Суд України повідомляє про це у десятиденний строк суб`єктів права на конституційне подання, які звернулися з таким поданням.

Стаття 94. Підстава для конституційного звернення

Підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб`єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

Стаття 95. Резолютивна частина висновку Конституційного Суду України

У резолютивній частині висновку Конституційного Суду України офіційно тлумачаться положення Конституції України та законів України, щодо яких було подано конституційне подання чи конституційне звернення.

У разі якщо при тлумаченні Закону України (його окремих положень) була встановлена наявність ознак його невідповідності Конституції України, Конституційний Суд України у цьому ж провадженні вирішує питання щодо неконституційності цього Закону.

Розділ IV
Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. З набранням чинності цим Законом втрачають чинність Закон України від 3 червня 1992 року «Про Конституційний Суд України» зі змінами від 4 лютого 1993 року та Постанова Верховної Ради України від 3 червня 1992 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про Конституційний Суд України».

3. Юрисдикція Конституційного Суду України з питань про відповідність Конституції України (конституційність) поширюється на:

1) закони України та інші правові акти Верховної Ради України, акти Президента України, акти Кабінету Міністрів України, правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим, прийняті після набуття чинності Конституцією України;

2) закони України та інші правові акти Верховної Ради України, її органів, акти Президента України, акти Кабінету Міністрів України, правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим, прийняті до набуття чинності Конституцією України;

3) усі чинні міжнародні договори України або ті міжнародні договори, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов`язковість.

4. Конституційний Суд України починає приймати конституційні подання і конституційні звернення до розгляду з 1 січня 1997 року.

5. Засідання Верховної Ради України для складання присяги суддями Конституційного Суду України призначається не пізніше, ніж через місяць після першого призначення суддів Конституційного Суду України.

6. Перше спеціальне пленарне засідання Конституційного Суду України для обрання Голови Конституційного Суду України скликається у день складення присяги суддями, які утворюють повноважний склад Конституційного Суду України.

Це засідання проводиться під головуванням найстаршого за віком судді Конституційного Суду України.

7. До вирішення Верховною Радою України питання про створення комітетів Верховної Ради України функції Комітету Верховної Ради України, визначені у частині другій статті 7 цього Закону, виконує постійна Комісія Верховної Ради України.

8. Витрати на утримання Конституційного Суду України, що будуть проводитися до 1 січня 1997 року, здійснюються за рахунок Верховної Ради України з відшкодуванням цих витрат з резервного фонду Кабінету Міністрів України.

9. Кабінетом Міністрів України у тримісячний строк від дня набрання чинності цим Законом надається у місті Києві окремий будинок для розміщення Конституційного Суду України, його підрозділів і служб, здійснюється його устаткування, а також вирішується питання щодо фінансового і матеріально-технічного забезпечення діяльності Конституційного Суду України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 жовтня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про зауваження Президента України до Закону України «Про звернення громадян»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Прийняти Закон України «Про звернення громадян» з урахуванням зауважень Президента України.

2. Доручити Кабінету Міністрів України підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України «Про звернення громадян».

3. Закон України «Про звернення громадян» ввести в дію з дня його опублікування.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 2 жовтня 1996 року.

Цей Закон регулює питання практичної реалізації громадянами України наданого їм Конституцією України права вносити в органи державної влади, об'єднання громадян відповідно до їх статуту пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів. Закон забезпечує громадянам України можливості для участі в управлінні державними і громадськими справами, для впливу на поліпшення роботи органів державної влади і місцевого самоврядування, установ, організацій незалежно від форм власності, підприємств для відстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення.

Розділ I
Загальні положення

Стаття 1. Звернення громадян

Громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, установ, організацій незалежно від форм власності, підприємств, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення.

Військовослужбовці, працівники органів внутрішніх справ і державної безпеки мають право подавати звернення, які не стосуються їх службової діяльності.

Особи, які не є громадянами України і законно знаходяться на її території, мають таке ж право на подання звернення, як і громадяни України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами.

Стаття 2. Законодавство про звернення громадян

Законодавство України про звернення громадян включає цей Закон та інші акти законодавства, що видаються відповідно до Конституції України та цього Закону.

Стаття 3. Основні терміни, що вживаються в цьому Законі

Під зверненнями громадян слід розуміти викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

Пропозиція (зауваження) — звернення громадян, де висловлюються порада, рекомендація щодо діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також висловлюються думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства.

Заява (клопотання) — звернення громадян із проханням про сприяння реалізації закріплених Конституцією та чинним законодавством їх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, посадових осіб, а також висловлення думки щодо поліпшення їх діяльності. Клопотання — письмове звернення з проханням про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод тощо.

Скарга — звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, об'єднань громадян, підприємств, посадових осіб.

Стаття 4. Рішення, дії (бездіяльність), які можуть бути оскаржені

До рішень, дій (бездіяльності), які можуть бути оскаржені, належать такі у сфері управлінської діяльності, внаслідок яких:

порушено права і законні інтереси чи свободи громадянина (групи громадян);

створено перешкоди для здійснення громадянином його прав і законних інтересів чи свобод;

незаконно покладено на громадянина які-небудь обов'язки або його незаконно притягнуто до відповідальності.

Стаття 5. Вимоги до звернення

Звернення адресуються органам державної влади і місцевого самоврядування, установам, організаціям незалежно від форм власності, об'єднанням громадян, підприємствам або посадовим особам, до повноважень яких належить вирішення порушених у зверненнях питань.

У зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги.

Звернення може бути усним (викладеним громадянином і записаним посадовою особою на особистому прийомі) чи письмовим, надісланим поштою або переданим громадянином до відповідного органу, установи особисто чи через уповноважену ним особу, якщо ці повноваження оформлені відповідно до чинного законодавства.

Звернення може бути подано як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне).

Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати.

Звернення, оформлене без дотримання цих вимог, повертається заявникові з відповідними роз'ясненнями не пізніш як через десять днів від дня його надходження, крім випадків, передбачених частиною першою статті 7 цього Закону.

Стаття 6. Мова звернень і рішень та відповідей на них

Громадяни мають право звертатися до органів державної влади, місцевого самоврядування, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, підприємств, посадових осіб українською чи іншою мовою, прийнятною для сторін.

Рішення щодо звернень громадян та відповіді на них оформляються відповідно до вимог законодавства про мови. Такі рішення та відповіді можуть бути викладені в перекладі мовою спілкування заявника.

Стаття 7. Заборона відмови в прийнятті та розгляді звернення

Звернення, оформлені належним чином і подані у встановленому порядку, підлягають обов'язковому прийняттю та розгляду.

Забороняється відмова в прийнятті та розгляді звернення з посиланням на політичні погляди, партійну належність, стать, вік, віросповідання, національність громадянина, незнання мови звернення.

Якщо питання, порушені в одержаному органом державної влади, місцевого самоврядування, установами, організаціями незалежно від форм власності, об'єднаннями громадян, підприємствами або посадовими особами зверненні, не входять до їх повноважень, воно в термін не більше п'яти днів пересилається ними за належністю відповідному органу чи посадовій особі, про що повідомляється громадянину, який подав звернення. У разі якщо звернення не містить даних, необхідних для прийняття обгрунтованого рішення органом чи посадовою особою, воно в той же термін повертається громадянину з відповідними роз'ясненнями.

Забороняється направляти скарги громадян для розгляду тим органам або посадовим особам, дії чи рішення яких оскаржуються.

Стаття 8. Звернення, які не підлягають розгляду та вирішенню

Письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає.

Не розглядаються повторні звернення одним і тим же органом від одного і того ж громадянина з одного і того ж питання, якщо перше вирішено по суті, а також ті звернення, терміни розгляду яких передбачено статтею 17 цього Закону, та звернення осіб, визнаних судом недієздатними.

Рішення про припинення розгляду такого звернення приймає керівник органу, про що повідомляється особі, яка подала звернення.

Стаття 9. Заборона переслідування громадян за подання звернення і неприпустимість примушування їх до його подання

Забороняється переслідування громадян і членів їх сімей за подання звернення до органів державної влади, місцевого самоврядування, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, підприємств, посадових осіб за критику у зверненні їх діяльності та рішень.

Ніхто не може бути примушений до подання власного чи підписання колективного звернення або участі в акціях на підтримку звернень інших осіб чи організацій.

Стаття 10. Заборона розголошення відомостей, що містяться у зверненнях

Не допускається розголошення одержаних із звернень відомостей про особисте життя громадян без їх згоди чи відомостей, що становлять державну або іншу таємницю, яка охороняється законом, та іншої інформації якщо це ущемляє права і законні інтереси громадян. Не допускається з'ясування даних про особу громадянина, які не стосуються звернення. На прохання громадянина, висловлене в усній формі або зазначене в тексті звернення, не підлягає розголошенню його прізвище, місце проживання та роботи.

Ця заборона не поширюється на випадки повідомлення інформації, що міститься у зверненні, особам, які мають відношення до вирішення справи.

Стаття 11. Звернення до об'єднань громадян

Одержані об'єднаннями громадян звернення із зауваженнями і пропозиціями щодо їх діяльності розглядаються цими об'єднаннями та їх органами відповідно до статутів об'єднань, а заяви і скарги на ущемлення чи порушення ними прав громадян —згідно з цим Законом.

Стаття 12. Сфера застосування цього Закону

Дія цього Закону не поширюється на порядок розгляду заяв і скарг громадян, встановлений кримінально-процесуальним, цивільно-процесуальним і трудовим законодавством.

Стаття 13. Діловодство щодо звернень громадян

Діловодство щодо звернень громадян ведеться в порядку, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розділ II
Порядок розгляду звернень громадян

Стаття 14. Розгляд пропозицій (зауважень) громадян

Органи державної влади і місцевого самоврядування, установи, організації незалежно від форм власності, об'єднання громадян, підприємства, посадові особи зобов'язані розглянути пропозиції (зауваження) та повідомити громадянина про результати розгляду.

Пропозиції (зауваження) Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, інвалідів Великої Вітчизняної війни розглядаються першими керівниками державних органів, органів місцевого самоврядування, установ, організацій і підприємств особисто.

Стаття 15. Розгляд заяв (клопотань)

Органи державної влади, місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники та посадові особи установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, підприємств, до повноважень яких належить розгляд заяв (клопотань), зобов'язані об'єктивно і вчасно розглядати їх, перевіряти викладені в них факти, приймати рішення відповідно до чинного законодавства і забезпечувати їх виконання, повідомляти громадян про наслідки розгляду заяв (клопотань).

Заяви (клопотання) Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, інвалідів Великої Вітчизняної війни розглядаються першими керівниками державних органів, органів місцевого самоврядування, установ, організацій і підприємств особисто.

Відповідь за результатами розгляду заяв (клопотань) в обов'язковому порядку дається тим органом, який отримав ці заяви і до компетенції якого входить вирішення порушених у заявах (клопотаннях) питань, за підписом керівника або особи, яка виконує його обов'язки.

Рішення про відмову в задоволенні вимог, викладених у заяві (клопотанні), доводиться до відома громадянина в письмовій формі з посиланням на Закон і викладенням мотивів відмови, а також із роз'ясненням порядку оскарження прийнятого рішення.

Стаття 16. Розгляд скарг громадян

Скарга на дії чи рішення органу державної влади, органу місцевого самоврядування, установи, організації, об'єднання громадян, підприємства, засобів масової інформації, посадової особи подається у порядку підлеглості вищому органу або посадовій особі, що не позбавляє громадянина права звернутися до суду відповідно до чинного законодавства, а в разі відсутності такого органу або незгоди громадянина з прийнятим за скаргою рішенням — безпосередньо до суду.

Скарги Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, інвалідів Великої Вітчизняної війни розглядаються першими керівниками державних органів, органів місцевого самоврядування, установ, організацій і підприємств особисто.

Скарги на рішення загальних зборів членів колективних сільськогосподарських підприємств, акціонерних товариств, юридичних осіб, створених на основі колективної власності, а також на рішення вищих державних органів вирішуються в судовому порядку.

Громадянин може подати скаргу особисто або через уповноважену на це іншу особу. Скарга в інтересах неповнолітніх і недієздатних осіб подається їх законними представниками.

Скарга в інтересах громадянина за його уповноваженням, оформленим у встановленому законом порядку, може бути подана іншою особою, трудовим колективом або організацією, яка здійснює правозахисну діяльність.

До скарги додаються наявні у громадянина рішення або копії рішень, які приймалися за його зверненням раніше, а також інші документи, необхідні для розгляду скарги, які після її розгляду повертаються громадянину.

Стаття 17. Термін подання скарги

Скарга на рішення, що оскаржувалось, може бути подана до органу або посадовій особі вищого рівня протягом одного року з моменту його прийняття, але не пізніше одного місяця з часу ознайомлення громадянина з прийнятим рішенням. Скарги, подані з порушенням зазначеного терміну, не розглядаються.

Пропущений з поважної причини термін може бути поновлений органом чи посадовою особою, що розглядає скаргу.

Рішення вищого державного органу, який розглядав скаргу, в разі незгоди з ним громадянина може бути оскаржено до суду в термін, передбачений законодавством України.

Стаття 18. Права громадянина при розгляді заяви чи скарги

Громадянин, який звернувся із заявою чи скаргою до органів державної влади, місцевого самоврядування, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, підприємств, засобів масової інформації, посадових осіб, має право:

особисто викласти аргументи особі, що перевіряла заяву чи скаргу, та брати участь у перевірці поданої скарги чи заяви;

знайомитися з матеріалами перевірки;

подавати додаткові матеріали або наполягати на їх запиті органом, який розглядає заяву чи скаргу;

бути присутнім при розгляді заяви чи скарги;

користуватися послугами адвоката або представника трудового колективу, організації, яка здійснює правозахисну функцію, оформивши це уповноваження у встановленому законом порядку;

одержати письмову відповідь про результати розгляду заяви чи скарги;

висловлювати усно або письмово вимогу щодо дотримання таємниці розгляду заяви чи скарги;

вимагати відшкодування збитків, якщо вони стали результатом порушень встановленого порядку розгляду звернень.

Стаття 19. Обов'язки органів державної влади, місцевого самоврядування, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, підприємств, засобів масової інформації, їх керівників та інших посадових осіб щодо розгляду заяв чи скарг

Органи державної влади і місцевого самоврядування, установи, організації незалежно від форм власності, об'єднання громадян, підприємства, засоби масової інформації, їх керівники та інші посадові особи в межах своїх повноважень зобов'язані:

об'єктивно, всебічно і вчасно перевіряти заяви чи скарги;

на прохання громадянина запрошувати його на засідання відповідного органу, що розглядає його заяву чи скаргу;

відміняти або змінювати оскаржувані рішення у випадках, передбачених законодавством України, якщо вони не відповідають закону або іншим нормативним актам, невідкладно вживати заходів до припинення неправомірних дій, виявляти, усувати причини та умови, які сприяли порушенням;

забезпечувати поновлення порушених прав, реальне виконання прийнятих у зв'язку з заявою чи скаргою рішень;

письмово повідомляти громадянина про результати перевірки заяви чи скарги і суть прийнятого рішення;

вживати заходів щодо відшкодування у встановленому законом порядку матеріальних збитків, якщо їх було завдано громадянину в результаті ущемлення його прав чи законних інтересів, вирішувати питання про відповідальність осіб, з вини яких було допущено порушення, а також на прохання громадянина не пізніш як у місячний термін довести прийняте рішення до відома органу місцевого самоврядування, трудового колективу чи об'єднання громадян за місцем проживання громадянина;

у разі визнання заяви чи скарги необгрунтованою роз'яснити порядок оскарження прийнятого за нею рішення;

не допускати безпідставної передачі розгляду заяв чи скарг іншим органам;

особисто організовувати та перевіряти стан розгляду заяв чи скарг громадян, вживати заходів до усунення причин, що їх породжують, систематично аналізувати та інформувати населення про хід цієї роботи.

У разі необхідності та за наявності можливостей розгляд звернень громадян покладається на посадову особу чи підрозділ службового апарату, спеціально уповноважені здійснювати цю роботу, в межах бюджетних асигнувань. Це положення не відміняє вимоги частини дев'ятої цієї статті.

Стаття 20 Термін розгляду звернень громадян

Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, — невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їх отримання. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник відповідного органу, підприємства, установи, організації або його заступник встановлюють необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів.

На обгрунтовану письмову вимогу громадянина термін розгляду може бути скорочено від встановленого цією статтею строку.

Звернення громадян, які мають встановлені законодавством пільги, розглядаються у першочерговому порядку.

Стаття 21. Безоплатність розгляду звернення

Органи державної влади, місцевого самоврядування, установи, організації незалежно від форм власності, об'єднання громадян, підприємства, посадові особи розглядають звернення громадян, не стягуючи плати.

Стаття 22. Особистий прийом громадян

Керівники та інші посадові особи органів державної влади, місцевого самоврядування, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, підприємств зобов'язані проводити особистий прийом громадян.

Прийом проводиться регулярно у встановлені дні та години, у зручний для громадян час, за місцем їх роботи і проживання. Графіки прийому доводяться до відома громадян.

Порядок прийому громадян в органах державної влади, місцевого самоврядування, в установах, організаціях незалежно від форм власності, об'єднаннях громадян, на підприємствах визначається їх керівниками.

Усі звернення громадян на особистому прийомі реєструються. Якщо вирішити порушені в усному зверненні питання безпосередньо на особистому прийомі неможливо, воно розглядається у тому ж порядку, що й письмове звернення. Про результати розгляду громадянина повідомляється письмово або усно, за бажанням громадянина.

Стаття 23. Організація прийому громадян вищими посадовими особами

Вищі посадові особи держави — Президент України, Голова Верховної Ради України, Прем'єр-міністр України —здійснюють прийом у встановленому ними порядку.

Розділ III
Відповідальність за порушення законодавства про звернення громадян

Стаття 24. Відповідальність посадових осіб за порушення законодавства про звернення громадян

Особи, винні у порушенні цього Закону, несуть цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність, передбачену законодавством України.

Стаття 25. Відшкодування збитків громадянину у зв'язку з порушенням вимог цього Закону при розгляді його скарги

У випадку задоволення скарги орган або посадова особа, які прийняли неправомірне рішення щодо звернення громадянина, відшкодовують йому завдані матеріальні збитки, пов'язані з поданням і розглядом скарги, обгрунтовані витрати, понесені у зв'язку з виїздом для розгляду скарги на вимогу відповідного органу, і втрачений за цей час заробіток. Спори про стягнення витрат розглядаються в судовому порядку.

Громадянину на його вимогу і в порядку, встановленому чинним законодавством, можуть бути відшкодовані моральні збитки, завдані неправомірними діями або рішеннями органу чи посадової особи при розгляді скарги. Розмір відшкодування моральних (немайнових) збитків у грошовому виразі визначається судом.

Стаття 26. Відповідальність громадян за подання звернень протиправного характеру

Подання громадянином звернення, яке містить наклеп і образи, дискредитацію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та їхніх посадових осіб, керівників та інших посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, заклики до розпалювання національної, расової, релігійної ворожнечі та інших дій, тягнуть за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством.

Стаття 27. Відшкодування витрат по перевірці звернень, які містять завідомо неправдиві відомості

Витрати, зроблені органом державної влади, місцевого самоврядування, установою, організацією незалежно від форм власності, об'єднанням громадян, підприємством, засобами масової інформації у зв'язку з перевіркою звернень, які містять завідомо неправдиві відомості, можуть бути стягнуті з громадянина за рішенням суду.

Стаття 28. Контроль за дотриманням законодавства про звернення громадян

Контроль за дотриманням законодавства про звернення громадян відповідно до своїх повноважень здійснюють Верховна Рада України, народні депутати України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Уповноважений з прав людини Верховної Ради України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські, районні, районні в містах Києві та Севастополі державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі комітети, депутати місцевих рад, а також міністерства, інші центральні органи виконавчої влади щодо підпорядкованих їм підприємств, установ та організацій.

Стаття 29. Прокурорський нагляд за дотриманням законодавства про звернення громадян

Нагляд за дотриманням законодавства про звернення громадян здійснюється Генеральним прокурором України та підпорядкованими йому прокурорами. Відповідно до наданих їм чинним законодавством повноважень вони вживають заходів до поновлення порушених прав, захисту законних інтересів громадян, притягнення порушників до відповідальності.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 2 жовтня 1996 року.

Читацький мікрофон

Це різні речі — слова і дії

Багато хто з вас, шановні депутати, своїми діями доводять нам, що Україна не є самостійною, а складовою частиною іншої держави. Це стосується тих, хто не склав присягу на вірність Україні, не голосував за Конституцію України. І що з того, що ви обговорюєте закони, дискутуєте, а вирішальної миті, коли потрібні ваші голоси, ви відмовляєтеся голосувати. Зрозуміло, що такі «народні обранці» завжди голосуватимуть проти документів, спрямованих на зміцнення нашої державності. Таких в нашій Верховній Раді не повинно бути, і ці депутати мають бути відкликані своїми виборцями.

Федір МАРЧЕНКО,
пенсіонер.

Харків.

Спробуйте прожити на наші гроші

Маю до вас запитання, народні депутати. Чому за стільки років вашої роботи у Верховній Раді ви й досі не прийняли закон про боротьбу з корупцією? Чому ви не приймаєте взагалі першочергових для держави законів? Послухавши ваші сесійні засідання — рідко яке проходить у доброму робочому темпі, в основному вони схожі на політичний шабаш. І не думайте, що чим голосніше ви кричите, то вас краще почують і зрозуміють. Мої слова стосуються тих, хто належить до лівих. За всі попередні роки радянської влади народ розібрався, чого варта турбота про нього. А ви ще називаєте себе борцями за інтереси народу, в тому числі й моїх. Якщо це справді так, то спробуйте, як і ваш народ, прожити на нашу пенсію, на нашу зарплату —тоді ми вам повіримо. Адже закон — один на всіх, і всі ми рівні. Чи не так?

С. РОМАНЕНКО.

Алчевськ.

Служба здирництва

Мені вісімдесят років, скільки ще залишилося жити —не знаю, та добре знаю, що коли прийде час помирати, то багато клопоту матиме рідня. Адже сьогодні така дорожнеча на все! Тож пропоную на одному з ваших засідань розглянути важливе питання: людину, яка чесно пропрацювала все своє життя, поховати за рахунок держави. Не всі мають кошти на похорон, а за тієї ситуації, яка сьогодні склалася в усіх похоронних службах, — це суцільне здирництво з людей і збагачування купки неробів. Хіба це не гріх перед Богом?

Іван МАРЧЕВСЬКИЙ,
ветеран війни.

Лубни
Полтавської області.

Чого навчимо — те й матимемо

Щодня слухаємо про нечуване зростання злочинності й розпусти серед молоді. І складається таке враження, що це нікого не турбує. Увімкніть увечері телевізор і ви зрозумієте, звідки йде зло до нас. Підійдіть до будь-якого кіоску, де продають книги чи газети, і там побачите те, що несе нам зло. Тож треба вам, шановні депутати, звернути увагу на це питання: прийняти відповідний закон, котрий би забороняв показувати фільми розпусти по телевізору, випускати всілякі газетки з голими жінками. Екрани захаращені закордонними фільмами з єдиним змістом: жорстокі бійки, карколомні автогонки, витончені розваги повій. Чи це випадковість, що молодих навчають і виховують досвідчені вбивці й «зірки» нічних установ? Хто, як не ви, мусите захистити молодь від розтління, бо вона — наше майбутнє. Яким воно буде?

Зіновій ДВОСКІН.

Київ.

Внесіть зміни до закону...

Під час Великої Вітчизняної війни всі як могли трудилися на Перемогу з однією метою: вигнати ворога з нашої землі. Хто воював, а хто в тилу трудився. І добре, що ви прийняли такий закон, де трудівники тилу прирівнюються до учасників війни. Але ці додаткові довідки тільки здоров'я наше забирають. Чому, приймаючи важливе рішення, не врахували того, що знайдуться такі, які дурять кого завгодно, й такі довідки одержить, хто схоче. За пляшку горілки. Важче тим, хто під час війни перебував далеко за межами України: в Сибіру, Середній Азії. Через п'ятдесят років одержати таку довідку практично неможливо. Просимо вас переглянути дане питання і внести зміни до Закону «Про зміни і доповнення до Закону «Про статус ветеранів війни...», щоб учасниками вважалися народжені до 1932 року.

Е. КАЗАКЕВИЧ.

Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи за підсумками ретельного ознайомлення з діяльністю арбітражних судів Харківської і Одеської областей, міста Києва та Вищого Арбітражного суду України провела цільове засідання, в якому взяли участь представники Генеральної прокуратури, Служби безпеки, фахівці Інституту держави і права, Національного університету ім. Т. Г. Шевченка.

У ході принципової розмови комісія прийняла рішення, в якому поставлено питання про необхідність невідкладного включення до порядку денного пленарних засідань у жовтні проектів законів про внесення змін і доповнень до Арбітражного процесуального кодексу України, до законів «Про статус суддів», «Про арбітражний суд» для розгляду їх у другому читанні, і передбачити розгляд у першому читанні в листопаді проектів законів «Про виконавчу службу», «Про виконавче провадження», «Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів та арбітражів». Вирішено створити робочу групу для підготовки проекту Закону «Про комерційний суд».

Звернуто увагу керівництва Вищого Арбітражного суду на необхідність усунення нерівномірності у завантаженні суддів, на серйозні недоліки в роботі голови Одеського обласного арбітражного суду В. Посталатія тощо.

Рішення комісії та підсумкову довідку робочої групи буде направлено Президенту України, Голові Верховної Ради України, Вищій кваліфікаційній комісії суддів та Вищому Арбітражному суду України.

Комісія з питань культури і духовності детально розглянула проект державного бюджету на 1997 рік. Зокрема, проектом бюджету передбачається профінансувати Міністерство культури і мистецтв України всього на 53 відсотки від заявленої мінімальної потреби. Питома вага видатків «на культуру» в проекті бюджету становить 0,44 відсотка. Необхідного фінансування не мають Головне архівне управління, книговидавнича справа і преса.

Ухвалено запропонувати збільшити видатки на культуру на 50 відсотків порівняно із запланованими в проекті і вийти орієнтовно на 300 млн. гривень.

Проаналізовано й Програму діяльності Кабінету Міністрів. Звернуто увагу на те, що в розділі «Гуманітарна політика» ніде ні словом не сказано про українську мову як державну, не зазначено яким чином буде здійснюватися фінансова підтримка українського книжкового ринку і видавця, кінематографу та елітарних форм мистецтва. На думку депутатів, цей розділ потребує суттєвого доопрацювання.

Комісія з питань оборони і державної безпеки розглянула проект Програми діяльності Кабінету Міністрів України на 1997 рік стосовно обороноздатності держави. Народні депутати підтримали його та внесли низку зауважень і пропозицій.

Обговоривши проект Державного бюджету на 1997 рік та заслухавши інформацію міністра оборони Олександра Кузьмука, вирішено підтримати відповідні пропозиції Міністерства оборони і подати їх на розгляд Президентові України — Верховному Головнокомандуючому Збройними Силами України та Прем`єр-міністрові України.

На виїзному засіданні **Комісії з питань Чорнобильської катастрофи** в Іванкові розглядався стан будівництва житла для жителів Іванківського району Київської області, які відселяються із зон відчуження і безумовного (обов`язкового) відселення та продовження робіт по газифікації й водопостачанню.

В роботі комісії взяли участь заступник міністра з надзвичайних ситуацій В. Холоша, заступник голови Київської обласної держадміністрації П. Приймаченко, начальники обласних управлінь Л. Черненко, Ю. Степура, голова Іванківської районної Ради народних депутатів, голови сільських рад. Вів засідання голова Комісії В. Яценко.

Зазначено, що роботи по будівництву житла, а також по газифікації та водопостачанню населених пунктів району, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, виконуються недостатньо.

Профінансовано по Іванківському району 87,4 відсотка від обсягу капітальних вкладень, що на 18,4 відсотка більше, ніж в цілому по Київській області. Однак темпи освоєння капітальних вкладень у районі значно нижчі, ніж в області й становлять відповідно 72,1 відсотка та 85,6 відсотка. Не сконцентровані фінансові ресурси на пускових будовах, через що затримується введення об`єктів в експлуатацію. В Іванкові, наприклад, гостро постала проблема забезпечення житлом потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також громадян, які проживають у зонах відчуження та безумовного (обов`язкового) відселення. Всього на квартирному обліку перебуває 585 сімей, з них інвалідів 1 категорії — 35, ліквідаторів — 66, переселенців — 60. На окремому обліку 142 сім`ї «самоселів». Профінансовано на 8 місяців 1996 р. 1719,4 тис. грн. при плані 4795 тис. грн. (освоєно 2535,8 тис. грн).

Заморожено будівництво каналізаційно-очисних споруд Іванкова, без яких неможливе подальше будівництво житла та об`єктів соціальної сфери. Профінансовано лише 25 тис. грн. з 400 тис. грн. за планом (освоєно 83,5 тис. грн.).

Газифіковано лише 7 населених пунктів. У 35 роботи по газифікації не виконуються.

Комісія рекомендувала Міністерству з надзвичайних ситуацій, Київській обласній державній адміністрації, Іванківській районній державній адміністрації до 25 жовтня цього року погодити перелік об`єктів пріоритетного будівництва, завершення яких можливе в 1996 році, а Іванківській районній державній адміністрації всі кошти і зусилля зосередити на пускових об`єктах.

Необхідно також погодити перелік об`єктів будівництва на 1997 рік з урахуванням наявних ресурсів та недоробок за 1996 рік, затвердити графік проведення газифікації сіл Іванківського району по роках, зробити аналіз доцільності переводу сіл району на централізоване водопостачання та погодити графік будівництва очисних споруд та артезіанських свердловин.

Ухвалено на засіданні комісії проаналізувати питання щодо зняття пільг з будівельних організацій, які будують за рахунок Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення.

Заступник голови **Комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин** Ніна Карпачова зустрілася з головою Комітету Ради Європи з питань рівноправності чоловіків та жінок Агнетою Андерсен. Обговорювалися проблеми визнання рівноправності жнок і чоловіків у всіх галузях суспільно-політичного життя.

Агнета Андерсен поінформувала про коло питань, якими опікується Комітет Ради Європи. Серед пріоритетних — права жінок як складової частини прав людини, проблеми торгівлі жінками та дітьми на європейському просторі, участь жінок у процесах прийняття відповідальних рішень в усіх сферах життя суспільства.

Ніна Карпачова розповіла про заходи парламенту та уряду України, спрямовані на забезпечення рівноправності жінок і чоловіків, про проблеми, які існують сьогодні в державі щодо поліпшення становища жінок. Вона наголосила, що доля демократичних перетворень в країні, стабілізація економічної та політичної ситуації, громадська злагода багато в чому залежить від участі жіноцтва і може бути здійснена тільки спільними зусиллями завдяки збалансованій участі в суспільному житті жінок та чоловіків.

Досягнуто домовленості про безпосередню співпрацю парламентської Комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин та Комітету Ради Європи з питань рівноправ`я чоловіків і жінок.

Члени **Комісії з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування** продовжують опрацьовувати законодавчі акти, які плануються винести на розгляд Верховної Ради в жовтні.

Обговорено Програму діяльності Кабінету Міністрів України за участю міністра праці М. Білоблоцького, першого заступника міністра сільського господарства і продовольства Б. Супіханова, заступника міністра економіки Л. Мініна, фахівців міністерства фінансів. Було висловлено ряд суттєвих зауважень і запропоновано Кабінету Міністрів доопрацювати Програму з урахуванням зауважень, висловлених членами комісії.

Члени **Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД** обговорили і ухвалили винести на розгляд сесії проекти законів «Про ратифікацію Угоди між урядами України та Грецької Республіки про сприяння і взаємний захист інвестицій», «Про ратифікацію Угоди між урядами України та Швейцарської Конфедерації про сприяння та взаємний захист інвестицій», «Про ратифікацію Угоди між урядами України та Угорської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій».

Детально обговорено проект закону «Про ратифікацію Угоди між урядами України та Чеської Республіки про взаємне працевлаштування громадян України та громадян Чеської Республіки», оскільки значна кількість громадян України сьогодні працюють у різних галузях економіки та соціальної сфери Чеської республіки, відтак потребує правового захисту. Це питання також розглядатимуть у сесійному залі.

Проаналізовано й проект Державного бюджету України на 1997 рік. Із співдоповідями виступили заступники міністрів — закордонних справ Юрій Ридач та зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі Валентин Шевальов. Йшлося про недостатність фінансування представництв України за кордоном у нинішньому році та про вкрай обмежений обсяг асигнувань на потреби МЗС та МОЗЕЗ. Депутати вирішили повернутися до цього документа наступного тижня, запросивши на засідання комісії керівників міністерств економіки, фінансів, закордонних справ, зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі.

Комісія розглянула питання про деякі кадрові призначення керівників торговельно-економічних місій у складі посольств України за кордоном.

Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку за участю державного міністра України А. Мінченка розглянула проект Програми діяльності Кабінету міністрів України.

Народні депутати звернули увагу уряду на недосконалість розділів проекту Програми щодо галузей, які належать до компетенції комісії.

Депутати вважають недостатніми заходи уряду щодо енергетичної безпеки України, забезпечення народного господарства енергоносіями власного видобутку, перш за все українським вугіллям. Зазначалося, що Програма не створює умов для забезпечення технічного розвитку, технологічного вдосконалення та оновлення морського торговельного флоту і портів.

Народні депутати запропонували, у разі винесення цього документа на розгляд Верховної Ради, проаналізувати попередні програми уряду і з'ясувати, чому їх провалено.

Бурхливо пройшло обговорення питання про виконання чинного законодавства, щодо пільг за проїзд на транспорті загального користування та введення так званих таксобусів. Комісія вважає прямим порушенням законів те, що підприємства автомобільного транспорту ввели, зокрема і в Києві, рейсові автобуси з підвищеним тарифом оплати за проїзд. На цих маршрутах не всі визначені законом категорії громадян користуються встановленими пільгами. Місцеві державні адміністрації не контролюють роботу таких маршрутів, внаслідок чого допускаються численні порушення.

Комісія запропонувала заходи щодо впорядкування правил користування встановленими пільгами.

Комісія з питань молоді, спорту і туризму під головуванням О. Яковенка провела виїзне засідання в Харківській області щодо виконання вимог Закону «Про фізичну культуру і спорт». У засіданні взяв участь голова Державного комітету України з фізичної культури і спорту В. Борзов.

Члени комісії ознайомилися з роботою 24 спортивних організацій та об`єктів міста і області, серед яких Харківський державний інститут фізичної культури, два училища фізичної культури, олімпійський центр «Акварена», спорткомплекси «Динамо», Харківської національної юридичної академії, виробничого об`єднання «Турбоатом». Народні депутати зустрілися з керівниками молодіжних структур області, ознайомилися з роботою клубів за місцем проживання, спілкувалися з лікарями обласного пологового будинку, обмінювалися думками з працівниками шкіл та дитячих садків.

Проведено «круглий стіл», в якому взяли участь заступники голови Харківської облдержадміністрації В. Байбик, В. Мещеряков, голова обласної Ради народних депутатів В. Тягло, керівники ДСТ, відомств, навчальних фізкультурно-спортивних закладів. Обговорювались питання щодо внесення змін та доповнень до діючого законодавства, зокрема, до законів України «Про плату за землю», «Про оподаткування прибутку підприємств», «Про податок на добавлену вартість», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні».

Учасники «круглого столу» дійшли згоди про необхідність державного фінансування унікальних спортивних комплексів міста, серед яких олімпійський центр «Акварена», велотрек, Палац спорту.

Гострій критиці було піддано положення наказу міністра освіти України № 266 від 19 серпня ц. р., згідно з яким відміняється запровадження третьої години фізкультури в усіх класах загальноосвітніх шкіл, що суперечить ст.12 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» та ст.6 Конституції України.

Пропозиції будуть ретельно вивчені та проаналізовані членами парламентської комісії, після чого запропоновані зміни та доповнення до діючого законодавства будуть розглянуті на розширеному засіданні комісії за участю керівників відповідних міністерств і відомств та запропоновані для розгляду на черговій сесії Верховної Ради України.

Під час обговорення Програми діяльності Кабінету Міністрів України на засіданні комісії народні депутати були одностайні в тому, що дії, запропоновані урядом, мають пройти експертизу на відповідність Конституції України та чинному законодавству й узгоджені з проектом Держбюджету на наступний рік.

Комісія подала пропозиції, що дозволять уникнути декларативності певних положень, конкретизувати окремі заходи та напрямки діяльності. Зокрема, у сфері здійснення державної молодіжної політики доцільно, розпочинаючи з 1997 року, запровадити механізм поетапної реалізації вимог чинного законодавства щодо довгострокового пільгового кредитування молодих сімей. Комісія розцінює цей захід як один з найголовніших у ланці уряду щодо запобігання депопуляції населення України.

Серед інших пропозицій, які заслуговують на увагу з боку уряду, — розробка програм розвитку системи молодіжних житлових комплексів, подальшого функціонування міжнародного дитячого центру «Артек» тощо.

Слід внести відповідні зміни і доповнення до чинного законодавства з метою вирішення питання щодо залучення позабюджетних коштів на розвиток спорту вищих досягнень. Мають бути концентровані заходи по забезпеченню реальних умов для проведення фізкультурно-оздоровчої роботи, організації туристичної оздоровчої роботи серед дітей, підлітків в школах.

Прес-служба Верховної Ради України.

Свіжість новини залежить від потягу?

Осінь. Час засівати...

● *Львів*

(Початок на 1-й стор.).

З нагоди початку передплатної кампанії новопризначений генеральний директор «Львівпошти» Анатолій Кидисюк запросив редакторів місцевих газет, власних кореспондентів всеукраїнських видань на каву.

Передплата не є клопотом лише видавців та службово-посадовим обов'язком поштарів. Адже йдеться і про заповнення інформаційного простору (хто володіє інформацією — володіє світом), і про поповнення бюджету. А що Львівщина вельми насичена місцевими виданнями, а наш читач, як ні в якому іншому регіоні, політизований, то ланцюжок «видавець — пошта —читач» має бути особливо надійний.

Насамперед було підсумовано результати попередньої передплати, у якій перше місце в Україні посів вузол зв'язку Рясна-Руська Яворівського району.

Зазначалося, що доставляння лишається для багатьох видань, особливо всеукраїнських, каменем спотикання. Наприклад, «Голос України» до читача потрапляє наступного після виходу дня (у кращому разі), або й на третій день під обід чи ввечері. Можна здогадатися про «інтерес» читача до такої «оперативної» інформації. Однак доставляння газети на третій день — цілком на сумлінні листонош. Вони роблять для себе розвантажувальні дні в понеділок, середу і п'ятницю. У ці дні обласні газети не виходять, тож їм не хочеться зайве бити ноги заради читачів «Голосу України», «Урядового кур'єра» чи інших всеукраїнських видань. Анатолій Кидисяк пообіцяв вжити заходів. Втім, він не перший керівник обласного підприємства, що протягом шести років існування «Голосу України» обіцяє навести порядок...

У кіосках «Голосу України» годі купити. Навіть на головпошті я з превеликим подивом почула: «Ми «Голосу України» взагалі не отримуємо». Чому? Усе — через затримку, пояснювали керівники «Львівпошти». От якби газету друкували у Львові...

А в інших кіосках мені пояснювали: «Отримуємо один-два примірники, і їх одразу ж забирають»...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Коментар заступника директора з питань менеджменту, технології, експлуатації поштового зв'язку об'єднання «Укрпошта» Анатолія СЛАДКОВА:

—Затримки з перевезенням пошти до регіонів пов'язані, як вірно зазначають ваші кореспонденти, із залізницею. Її керівництво, зрозуміло, дбає передусім про свої інтереси і мало зважає на багатотисячну армію читачів всеукраїнських видань. Узяти хоча б Львівщину. До другого червня ходив 91-й поїзд, який прибував до обласного центру о 6-й год. 44 хв. Нині курсує 221-й, що відправляється з Києва в день виходу «Голосу України» й інших видань о 9-й год. 40 хв., а прибуває пізнього вечора. Звісно, газети потрапляють до передплатників із застарілою оперативною інформацією. Певний час ми відправляли туди пошту поїздом Москва-Братислава, і газети прибували до регіону в день виходу. Проте москвичі віднедавна відмовилися чіпляти наш вагон до цього потягу...

Щодо вихідних, які влаштували собі львівські листоноші, ми, звичайно, розберемося. Усім же читачам мушу офіційно повідомити: згідно з наказом міністра зв'язку № 115 усі підприємства галузі мають доставляти пошту передплатникам шість разів на тиждень. Який вихід бачиться у зв'язку з проблемою доставляння? Національною програмою розвитку зв'язку, яку ми реалізуємо з 1994 року, передбачено поступовий перехід на перевезення пошти автотранспортом. Вже сьогодні відкрито автомобільний маршрут Київ-Одеса, найближчим часом підуть машини до Вінниці через Житомир, розробляємо схему перевезення в Кіровоград...

А ось про поштові авіаперевезення нічого втішного сказати не можу. Якщо автомобільні рейси до тієї ж Одеси обходяться «Укрпошті» майже вдвічі дорожче від залізничних, то оренда літака — утричі. І якби навіть ми не дбали про передплатника, все одно дозволити собі такі збитки не можемо. Однак здійснювати міжнародні поштові перевезення, що влітають у велику копійку, об'єднання змушене.

Тішить те, що до Чернігова і ще вісьмох регіонів країни ми доставляємо пошту вчасно, тобто в день виходу видань.

Наша мета — розв'язати проблему повсюдно. І все, що залежить від нас, ми робимо.

Іван ІЛЛЯШ.

● *Чернігів*

«Голос» вигідно доставляти вчасно!

У 1553 населені пункти Чернігівщини 18432 примірники «Голосу України» надходять у день виходу газети. В цьому, безперечно, велика заслуга придеснянських зв'язківців. Скажімо, до 7 серпня Талалаївський район отримував «Голос України» лише наступного дня. А все тому, що газету доставляли залізницею. Та пішла поштова машина рейсом Прилуки—Талалаївка — і тепер проблему знято.

— Але ж це — додаткові затрати? — запитую начальника відділу експлуатації та якості обласного підприємства поштового зв'язку «Чернігівпошта» Бориса Бердовського.

— Так,— зазначає він. — Але сподіваємося, що їх не буде. Якщо люди отримуватимуть «Голос України» вчасно, то, ясна річ, число передплатників з нашої вини не зменшуватиметься. Ми ж зацікавлені у збільшенні тиражу і вашого, й інших видань. Чим більше газет розвозимо, тим вигідніше. І навпаки.

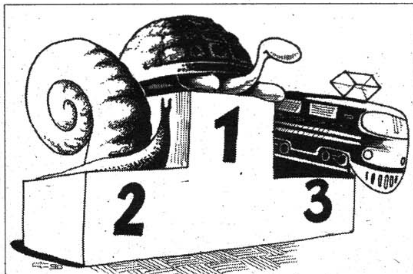
З Києва «Голос України» завозять на Придесення до чотирьох опорних пунктів, що також прискорює розповсюдження його серед відділень зв'язку.

Слід зазначити, що уважні чернігівські зв'язківці також і до інших видань. Такий стиль роботи, як на мене,—ринковий, сучасний. Він засвідчує, що поштовики можуть бути надійними партнерами.

Сергій ПАВЛЕНКО.

● *Одеса*

На день раніше, але... вчорашня

Кілька років поспіль передплатники «Голосу України» на Одещині одержували нашу газету, в кращому разі, на третій день після її виходу. Кажу так, бо до віддалених сіл надходила вона, часом, й на четверту-п'яту добу. Пояснення одне: 261-й поїзд із Києва забирає газету наприкінці дня її виходу, доставляє до Одеси наступного ранку. Отож, в районі вона може надійти автотранспортом лише ввечері. Ну а листоноші, зрозуміло, рознесуть її передплатникам уже на третій день...

Чи варто доводити, що таке доставляння відштовхнуло від газети багатьох передплатників?

І ось приємна новина: перебуваючи у відрядженні в Кілії, що за дві сотні кілометрів від Одеси, вже близько десятої ранку тримав у руках вчорашній номер «Голосу України». Газету з обласного центру доставила до районного вузла зв'язку автомашина.

— Десь опівдні чи трохи пізніше, залежно від відстані, — каже заступник директора райвузла поштового зв'язку Марія Станкевич, — «Голос України» одержують усі передплатники. У нас постійно діє три кільцеві автомаршрути.

Кілійський район — один з небагатьох в області, де у другому півріччі нинішнього року збільшили кількість передплатників порівняно з першим півріччям. Начальник відділу передплати Тетяна Рудченко двічі була заохочена редакцією парламентської газети.

— Прагнемо збільшити кількість передплатників і на 1997 рік, — ділиться Тетяна Аркадіївна. — У цьому ми, працівники об'єднання «Одесапошта», теж зацікавлені. Поліпшення доставляння сприяє, безперечно, успішному проведенню передплатної кампанії.

Ставлення і до передплати, і до доставляння газет змінилося на краще.

— Від поїзда, який привозив газети принаймні на добу пізніше в будні, ми відмовилися, — розповідає інженер центру перевезень об'єднання «Одесапошта» Віктор Черняков. — Тепер із Києва «Голос України» у день виходу доставляє до Одеси автомашина. Враховуючи чималу відстань, вона приходить, правда, лише ввечері. Зате вже о 4-й ранку наступного дня маємо змогу відправити газету до районних центрів.

Виняток — суботні номери. Оскільки у неділю пошту не розвозять, то доставлена до Одеси поїздом газета лежить до понеділка. Прикро, звичайно: саме суботні номери прагнемо робити якнайчитабельнішими для широкого загалу, адже у вихідні люди мають більше змоги не просто переглянути газету, а почитати її вдумливо.

Чи є вихід? Якщо поставитись до потреб людей з розумінням, то його можна знайти. А якби газети з Києва по суботах доставляти в регіони літаками, передплатники, безперечно, за це лише подякували б.

Георгій ВОРОТНЮК.

Було сонце, дружба і футбол

Як кажуть у таких випадках, перемогла дружба. Футбольна команда Верховної Ради України, приймаючи на київському стадіоні «Динамо» колег з парламенту Грузії, зіграла внічию — 2:2. Нагадаю, що навесні нинішнього року в Тбілісі господарі перемогли — 3:2.

Отже, реванш не відбувся. Але море задоволення отримали і учасники матчу, і більш як тисячу глядачів. Серед почесних гостей були присутні Президент України Леонід Кучма і Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Мов тепле сонячне літечко завітало до нашої столиці минулої суботи, сприяючи проведенню цього незвичного матчу. Зворушливою була церемонія перед початком зустрічі. Пролунали державні гімни обох дружніх країн. А потім дитячий фольклорний ансамбль «Зернятко» (керівник Раїса Заклацька) так красиво й душевно проспівав пісню грузинською мовою, що в окремих наших гостей на очі сльози навернулися. А потім прозвучала «Гей там, на горі Січ іде».

Сам поєдинок був досить цікавий: інколи запальний, інколи зовсім кумедний. У складі гостей вирізнявся видатний грузинський футболіст 70-х років, півзахисник тбіліського «Динамо» і збірної СРСР, а нині депутат парламенту Грузії Манучар Мачаїдзе. Саме він і забив два ефектні голи у ворота українців.

Але, до честі наших депутатів, вони не склали зброї.

Щоправда, перший гол у ворота гостей нашим допомігзабити ... Йосип Цинцкаладзе, у якого зрізався м'яч. «Отак завжди поводяться наші представники опозиції», — прокоментував момент голова парламентського комітету з Конституції, юридичних справ і законності Михайло Саакашвілі.

А потім ударом здалеку ворота Тамаза Хухунашвілі вразив Володимир Півторак.

По завершенні поєдинку найкращі гравці отримали чудові подарунки. До речі, дуже багато зробили для організації цього свята АТ ФК «Динамо», Київ, його президент Григорій Суркіс.

Я взяв кілька інтерв'ю.

—Понад тридцять років тому вперше вийшов на поле цього чудового стадіону, — сказав Манучар Мачаїдзе. —Завжди почувалися у вас, мов удома. Ми любимо Україну, її народ. Хай Бог принесе вам щастя.

Головний тренер футбольної команди українських депутатів Євген Тодоров розповів, що матчем із грузинськими депутатами наш колектив завершив сезон-96.

—У нас є запрошення провести зустрічі від парламентів Австрії, Молдови, Угорщини, Словаччини, Словенії, Росії, — сказав Євген Семенович. — Але то вже події весни-97...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімках: зліва направо — Манучар Мачаїдзе, арбітри Олександр Козаченко (Київ), Анатолій Мільченко (Сухумі), Віктор Догодайло (Київ); момент зустрічі.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина,34) возбуждены дела о банкротстве:

1. Частного предприятия «Ромус» (340000, Донецк, ул. Артема,58, кв.5; расчетный счет 20468588 в Донуглекомбанке, МФО 334895), дело №19/1-2б.
2. Частной фирмы «Седег» (340015, Донецк, бульвар Школьный,16, кв.123; расчетный счет 468953 в Донецком филиале АКБ Стромбанка, МФО 334981), дело №17/1-2б.
3. Частной фирмы «ВАЖ» (340055, Донецк, пр. Гурова,13, кв.7; расчетный счет 468904 в КСБ «Сельхозбанка», МФО 334969), дело № 18/1-2б.
4. Акционерного общества закрытого типа «Южный торговый дом» (340000, Донецк, пл. Конституции, д.1; расчетный счет 4467467 в АК АПБ «Украина», МФО 334248), дело№19-3/16б.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина,34) возбуждены дела о банкротстве:

1. Общества с ограниченной ответственностью промышленной информационно-коммерческой фирмы «Алвикас» (340050, Донецк, ул. Р. Люксембург, 42, кв.11; расчетный счет 4467506 в АК АПБ Украина, МФО 334248), дело № 22/1-1б.
2. Частного предприятия фирмы «Пирамида» (340100, Донецк, ул. 50-летия СССР,143; расчетный счет 1468545 в ДРУ АБ «Инко», МФО 334743), дело №29-1-5Б.
3. Коллективного малого предприятия «БК-007» (340086, Донецк, ул. Постышева,21; расчетный счет 609198 в Калининском отделении АК ПИБ Донецка, МФО 334453), дело №30-1-5Б.

Громадська організація осіб, які постраждали від аварії на ЧАЕС, «ДОПОМОГА» сповіщає про свою ліквідацію. Претензії кредиторів прийматимуть протягом двох місяців зі дня опублікування цього оголошення за телефоном: 225-73-41.

Колективне підприємство «Санаторій «Дніпро», зареєстроване рішенням Трускавецького міськвиконкому № 67 від 13.03.95 р. за адресою: Трускавець, вул. Дрогобицька, 33, ліквідується.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування цього оголошення.

Ліквідаційна комісія працює за адресою: 252133, Київ, вул. Кутузова, 18/9, Фонд державного майна України.

Арбітражний суд Автономної Республіки Крим (333000, Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) порушив справу № 1275-5 про визнання банкрутом малого підприємства «Теплотехнік», юридична адреса: 333000, Сімферополь, вул. Євпаторійське шосе, 1; р/р 2468812 у Залізничному відділенні акціонерного банку «Україна», МФО 324281, свідоцтво про реєстрацію № 19443562.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів подавати до арбітражного суду у місячний термін.

У номер

● *Київ*

Зупинити поліомієліт

Учора розпочався другий тур імунізації проти поліомієліту. На засіданні Координаційного комітету з проведення імунізації проти поліомієліту міністр охорони здоров'я Андрій Сердюк висловив задоволення результатами першого туру, під час якого протягом чотирьох днів вдалося щепити близько 2 млн. малюків (98 відсотків усіх дітей, що підлягали щепленню). Як зазначалося, не зареєстровано жодного випадку ускладнень. Для другого туру імунізації від ЮНІСЕФ отримано 395 000 доз французької вакцини на суму близько 500 тис. доларів США. Коштом ЮНІСЕФ було також створено «холодовий ланцюг» для транспортування та зберігання медпрепарату.

***

На жаль, в Україні реєструють нові випадки отруєння грибами. Днями в МОЗ відбулася нарада за участю працівників Головного санепідуправління та Головного управління лікувально-профілактичної допомоги, на якій окреслено нові заходи для запобігання масовим отруєнням. Сьогодні, за даними МОЗ, кількість постраждалих перевищила 2400 чоловік, більш як 130 з них померли.

● *Одеса*

Одеса — мама Співтовариства...

Наступного року Співтовариство придунайських країн, до якого входять 33 регіони Європи, очолюватиме Одеська область. Ці права було передано голові обласної держадміністрації Руслланові Боделану від землі Нижня Австрія на 7-й конференції співтовариства, що відбулася в Бадені (Австрія). Відтепер спільно розглядатимуть питання економічного й культурного розвитку, транспортного сполучення, екологічної безпеки, що дасть змогу максимально врахувати інтереси одеського регіону і України в цілому.

● *Житомир*

Довга дорога до степу

Шістдесят років тому тисячі польських сімей, які мешкали у прикордонних районах України, було примусово вивезено до північних областей Казахстану. Зигзаги тогочасної національної політики ВКП(б) та КП(б) У, наслідки депортації проаналізували на міжнародній науковій конференції «Польський шлях до Казахстану», яка відбулася в Житомирі. У її роботі взяли участь науковці з Польщі, України, Росії, посли Польщі в Україні та Казахстані Єжи Бара і Марек Гавенський, депутати польського парламенту, голова Держкомітету України у справах національностей і міграції Володимир Євтух. У житомирському костьолі було освячено меморіальну дошку.

Ключ від колгоспного палацу

Значною подією на Миколаївщині стало відкриття Палацу культури колгоспу «Ольвія» Очаківського району (голова колгоспу Ф. Іванов).

Палац побудовано за сучасним проектом. У ньому кілька просторих залів (концертний, танцювальний, кінолекційний), затишна музично-мистецька вітальня, фойє, холи, кімнати для роботи гуртків, аматорських об'єднань. Всі приміщення оздоблено полірованим мармуром та гранітом, підлоги покрито декоративним паркетом, встановлено чудові меблі. А фасад палацу прикрашає мозаїчне панно, яке розповідає про давньогрецьке місто-державу Ольвію та сучасне українське село Парутино.

З нагоди відкриття в концертному залі палацу та на майданчику перед входом відбувся великий концерт, в якому взяли участь кращі мистецькі колективи області.

Юрій АГЄЄВ.

На знімках: свято в «Ольвії»; перший гопак на новій сцені.

Фото Д. ЛАСКІНА.

Буковинські поляки тепер під дахом

У Чернівцях відбулося відкриття Польського народного дому. Віднині ця будівля, розташована в центральній частині обласного центру, належатиме представникам польської національної меншини, що мешкає в краю. Під егідою товариства польської культури ім. Адама Міцкевича тут відбуватимуться різноманітні заходи, спрямовані на відродження буковинських поляків, діятиме недільна школа з вивчення рідної мови.

Раніше такі будівлі одержали представники румунської та єврейської національностей.

Чернівецька область.

Василь БАБУХ.

«SOS» морської безодні

З кожним роком загострюються екологічні проблеми Чорного моря: змінюється структура морського живого світу, виснажуються рибні ресурси. Тому країни Чорноморського регіону три роки тому заснували екологічну програму з міжнародним координаційним комітетом у Стамбулі.

Нині в рамках програми підготовлено проект Чорноморського стратегічного плану дій. Йдеться про спільну стратегію захисту Чорного моря, його берегових та водних ресурсів.

31 жовтня оголошено Днем Чорного моря. У Стамбулі відбудеться конференція міністрів охорони довкілля чорноморських держав, де буде підписано Чорноморський стратегічний план дій: очищення берегів, концерти, виставки, дитячі змагання і свята, конференції тощо.

Кілька громадських екологічних організацій України проведуть конференцію в Керчі з проблем співпраці громадськості з владою у вирішенні екологічних проблем Чорного та Азовських морів. Асоціація «Зелений світ» та недержавний Інститут екології ініціювали кампанію обстеження стану прибережних смуг річок України.

Сергій ФЕДОРИНЧИК,
керівник інформаційного центру Української екологічної асоціації «Зелений світ».

Колекція екранних метеликів

Жан Марі Бурсіко вважає себе ненажерою. Його дітище —унікальна колекція рекламних фільмів — ось уже впродовж більш як 15 років росте і поповнюється. Бурсіко зібрав понад 450 000 копій роликів із 65 країн світу. Щороку він готує виставу «Ніч поглиначів реклами» з 500 фільмів різних епох і народів. Традиційно прем'єра «Ночі...» відбувається ранньої весни у Парижі, потому вирушає у навколосвітню подорож. 2 листопада її прийматиме київський Будинок кіно.

Збираючи кінематеку, Жан Марі збагнув, що життя рекламних відеокліпів коротке, як у метеликів. Їх не зберігають ані режисери-творці, ані фірми-замовники. А, на його думку, ці сюжети яскраво відтворюють дух часу, епохи, країни. Доводиться шукати і відновлювати копії. Найстаріший «довгожитель» його зібрання — реклама шампанського — 1898 року народження.

Сам Бурсіко каже, що відбирає до архіву за одним критерієм — реклама має бути витвором мистецтва. Під час відвідин України він має намір «поглинати» і вітчизняні ролики. Один — сюжет про КРАЗи — вже потрапив до колекції.

Юліана ШЕВЧУК.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 226015.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311199.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.